

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

**Leden 2023
Ročník 4, číslo 27**

*Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.
(Matouš 5,14–16)*

OBSAH

Spravedlivý obhájce Charles Spurgeon	3
Poděkování, podpora, plány	4
Jak se posvěcuje Boží jméno Alosi Adlof	7
Krásná církev Jan Karafiát	11
Čemu se vyhnout (Tt 3,9)	17
Zjevení maličkým (Mt 11,25–30) Jan Hus	21
Vlastnímu synu ve víře (1Tm 1,1–2)	25
Přirozenost svědomí Richard Sibbes	37
Církev v době konce Ondřej Kutý	42
Pokání a Boží soudy	44
Každodenní zamyšlení z Janova evangelia	50

Vydává Spolek Soli Deo Gloria
Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
Odpovědný redaktor Jaroslav Kernal
© Spolek Soli Deo Gloria
www.solideogloria.cz
Vychází měsíčně.
Č. účtu (Fio banka): 2602365989/2010

QR Platba

SPRAVEDLIVÝ OBHÁJCE

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

*Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímlovce, Ježíše Krista
spravedlivého. (1J 2,1)*

Jaká slova něhy, jaké věty přesvědčování použije Pomazaný, až se za mě bude přimlouvat! „Ježíš Kristus spravedlivý.“ To je nejen jeho charakter, ale i jeho obhajoba. Je to jeho charakter, a je-li tento spravedlivý mým obhájcem, pak je moje věc dobrá, jinak by se jí nezastal. Je to jeho obhajoba, neboť odpovídá na obvinění z nespravedlnosti proti mně tím, že je spravedlivý. Prohlašuje se za mého zástupce a svou poslušnost přičítá na můj účet. Má duše, máš přítele, který je dobře uzpůsoben k tomu, aby byl tvým obhájcem. Nemůže jinak než uspět. Svěř se zcela do jeho rukou.

PODĚKOVÁNÍ, PODPORA, PLÁNY

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Milí čtenáři, máte před sebou další číslo časopisu Soli Deo Gloria, první číslo v novém roce, první číslo čtvrtého roku existence tohoto časopisu. Omlouvám se za zpoždění vydání – od příštího měsíce snad vše poběží, jak má. V tomto čísle najdete tradiční skladbu obsahu, tedy část výkladu Modlitby Páně od Aloise Adlofa, kázání Jana Karafiáta a Jana Husa a na pokračování výkladu listu Titovi. Místo výkladu knihy Genesis, s níž jsme už v minulém roce skončili, jsem zařadil výklad prvního listu apoštola Pavla Timoteovi. Dále je tady další zamyšlení k otázce svědomí, jehož autorem je tentokrát puritán Richard Sibbes a v závěru zamyšlení bratra Ondřeje Kutého o stavu současné církve doplněné mým komentářem.

Chtěl bych vám všem poděkovat za vaši podporu v uplynulém roce. Byl to rok, který nás postavil před mnoho dalších výzev, o nichž jsme se ani nenadáli, že by mohly přijít. Asi ta nejvážnější, které ještě budeme čelit, se týká svobody slova. Jsem vděčný Bohu, za to že tuto svobodu ještě máme, ale je dost možné, že následující měsíce a roky nám z ní budou stále více ubírat. A nebude se to týkat jenom dezinformátorů, ale bude to zcela jistě (a dění na západ od nás to jednoznačně dosvědčuje) týkat také konzervativního křesťanství s tématy jako je manželství, stvoření, důstojnost člověka, výlučnost Pána Ježíše Krista atd.

Děkuji vám za to, že čtete časopis Soli Deo Gloria, navštěvujete webové stránky, sdílíte články, modlíte se za nás a finančně nás podporujete. To všechno jsou důležité věci, jimiž podporujete naši službu. Týkají se návštěvnosti webových stránek a jejich umístění v internetových vyhledávacích. Čím více je článek čtený a sdílený, tím lépe se umisťuje ve vyhledávání, a tím snáze se k němu

dostanou také další čtenáři. Tomu pomáhá i smysluplná diskuze na stránkách – u každého článku je možnost zanechat komentář, a pokud jsou takové komentáře opravdu k věci, mohou opět přivést k článku další čtenáře. Totéž platí o sociálních sítích – nejsem jejich velkým příznivcem, ale rozumím tomu, že mohou být nástrojem, jak šířit Boží slovo tam, kam se jinak nedostane. Pod každým článkem jsou tlačítka, jimiž můžete jednoduše sdílet článek na svůj facebook nebo na další platformy. Proto bych vás rád požádal o pomoc v této věci, tedy o to, abyste články, které vás zaujmou, sdíleli, preposílali, doporučili, nebo dali odkazy na ně na své stránky nebo tam, kam budete moci.

S podporou souvisí také další plány, z nichž některé jsem už oznamoval v podzimních číslech Soli Deo Gloria. Oznamoval jsem práci na [výkladu knihy proroka Abakuka](#) s názvem *Boží ruka v událostech kolem nás*. Půjde o nejenom o výklad této knihy, ale o knihu, která nás povede k tomu, jak se máme jako křesťané orientovat v dění kolem sebe, na základě čeho a jak bychom měli rozlišovat to, co děje kolem nás. Knihu bych chtěl mít připravenou k vydání během jarních měsíců tohoto roku, aby na začátku léta byla v tištěné podobě k dispozici. Zakoupením této knihy bude možné podpořit spolek Soli Deo Gloria.

Pomalu připravuji e-shop, který se na stránkách brzy objeví a kde bude možné si tuto knihu objednat v předstihu se slevou. Ale ještě předtím chci připravit k vydání krátká zamyšlení z knihy Žalmů, která vycházela na webu v roce 2021, která budou také v knižní podobě. A po Žalmech dojde i na knihu Přísloví a dá-li Bůh, potom i na letošní zamyšlení z Janova evangelia.

Jedním z plánů, o němž jsem psal v [listopadu loňského roku](#), bylo namluvit výše zmíněná zamyšlení, aby byla k dispozici jako nahrávky, „Minutky z Písem“. Po nějakých neúspěšných pokusech (zvuk nebyl takový, jak bych si ho představoval) jsem se zasekl, ale Bůh mě ve své prozřetelnosti v minulém týdnu povzbudil skrze bratra z [DWG rádia](#), který projevil zájem o nahrávky zamyšlení z knihy Přísloví, takže jsme se domluvili, že je pro něj připravím, společně vyladíme technickou stránku, a doufám, že od příštího

měsíce už budou „Minutky z Písem“ z knihy Přísloví na stránkách Soli Deo Gloria a následně i na DWG rádiu.

Poslední věc, kterou chci zmínit, je tištěná verze časopisu Soli Deo Gloria. Od březnového čísla bychom ji chtěli nabídnout čtenářům. Vím, že někdo dává přednost tomu, přečíst si časopis v elektronické podobě, ale jsou i čtenáři, kteří dají přednost tištěnému časopisu (nehledě na to, že webové stránky je dnes možné snadno vypnout, zatímco tištěný časopis, je potřeba vyhledat, zabavit a spálit). Vytištění časopisu je samozřejmě mnohem nákladnější, protože je potřeba zaplatit za tisk a za distribuci časopisu. Kromě toho, v okamžiku kdy začneme s tištěným časopisem, je potřeba dodávat státu více než dvacet tzv. „povinných výtisků“ – jedná se o výtisky, které jdou do nejrůznějších knihoven v celé České republice a které je tam potřeba dodat na náklady vydavatele. Ale věřím, že to je cesta, kterou nás Bůh vede a pokud je to skutečně jeho cesta, bude to on, kdo zajistí všechny potřebné prostředky k tomu, abychom mohli naplnit jeho vůli. Víme, že Bůh je věrný a z jeho dosavadního s námi, jak v osobních životech, tak ve službě, to jenom potvrzuje.

Je opravdu povzbuzující vidět, jak Pán jedná a jak se stará o všechny věci v našich životech, jak nás krok za krokem vede a učí nás ve všem se spoléhat na něj. David vyznával: „Okuste a uzříte, že Hospodin je dobrý. Blaze muži, který se utíká k němu“ (Ž 34,9). Kéž jsou tato slova povzbuzením i pro vás, milí čtenáři. Kéž vám i toto číslo Soli Deo Gloria poslouží k hlubšímu porozumění Božímu slovu, k poznání Pána Ježíše Krista, k tomu, abyste se do něj více zamilovali a tou láskou, kterou nás miluje on, milovali také své bližní.

Soli Deo Gloria – Jedině Bohu buď sláva!

JAK SE POSVĚCUJE BOŽÍ JMÉNO

Alois Adlof

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. (Mt 6,9)

Ze nikdo jiný než lid Boží nemůže v pravdě posvěcovat Otcovo jméno, plyne už z toho, že nikomu jinému není Otcovo jméno v pravdě a podstatě známé. Lidé sice také nazývají Boha Otcem,¹ ale Bůh se dává poznat, že je Otcem, jen tomu, kdo uvěřil celým srdcem, že Pán Ježíš ho smířil s Bohem. Takovým je učiněno Otcovo jméno známé. Pán Ježíš řekl: „Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal; a tvoje slovo zachovali“ (J 17,6).

Co potom znamená posvětit jméno Otce? – Posvětit znamená oddělit od světa a hříchu a přidělit Bohu. Posvětit jméno Boží, nebo vůbec Boha samotného, znamená, poznat ho, tak jak chce být poznán, a chovat se k němu tak, jak chce, bychom se k němu chovali, vůbec dát mu místo všude a ve všem, které mu přísluší.

Jméno Otce tedy posvěcujeme, když ho poznáváme. Pán Ježíš řekl: „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíš Krista (J 17,3). My musíme znát svého Otce, ale jak ho poznáme? Když s ním a s jeho Synem Ježíšem Kristem budeme mít společenství (1J 1,3).

---

¹ Je to veliký blud, který se velmi rozšířil, myslet si, že Bůh je otcem každého člověka. Bůh je Stvořitelem každého člověka, ale Otcem je pouze tomu, kdo ve víře došel smíření s Bohem skrze krev Ježíše. Pohříchu se tento blud šíří i z kazatelen, kde kazatelé nedělají žádný rozdíl mezi syny Božími a syny světa. Namnoze mluví se ke všem bez rozdílu tak, jako by byli obrácení a křesťané, už jen proto, že jsou pokřtěni a patří k církvi. To pak nejsou kazatelé, nýbrž kazitelé díla Páně, kteří uspávají lidi ve falešné jistotě.

Neboť jinak nepoznáme, kdo je náš Otec. A proto vyhledávejme víc a víc užšího a užšího obecenství s Bohem, aby tak vůbec o nás mohlo se říci, že náš život je skryt s Kristem v Bohu (Ko 3,3). Tak jedině budeme moci být posílněni podle bohatství slávy jeho mocí skrze jeho Ducha na vnitřním člověku, aby Kristus skrze víru přebýval v našich srdcích, abychom zakořenění a upevnění v lásce mohli se všemi svatými pochopit, jaká je šířka a délka, hloubka i výška a poznat přenesmírnou Kristovu lásku a být naplnění veškerou Boží plností (Ef 3,16–19). Neboť čím hlouběji vnikneme do tajemství Boží lásky, čím více poznáme jeho velikost a velebnost, a čím jasnější nám bude Boží rada, tím více budeme posvěcovat a oslavovat jméno Otce s pochopením toho, jaký je a jak a co koná. Tu se nám otevřou hlubiny Božího poznání, takže budeme muset volat: „Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty“ (Ř 11,33).

A tak co slouží k tomuto poznání Božímu, slouží též k posvěcování jeho jména. Cítíme však svou hlubokou porušenost a omezenost a vidíme, že sami ze sebe neumíme Otcovo jméno posvěcovat, protože v sobě nemáme tu pravou moc. Zde však přispěl Spasitel naší mdlobě a naučil nás volat k Otci, aby on sám posvětil své jméno.

Když tedy říkáme tuto prosbu, modlíme se za vše, co slouží k posvěcení Božího jména. A tady v první řadě prosíme svého Otce, aby se nám zjevoval; prosíme Pána Ježíše, aby nám zjevil Otce (Mt 11,27), aby nám řekl (J 1,18) o Otci, abychom jej znali (J 14,7); prosíme, aby nám učinil známé Otcovo jméno, aby láska, kterou jej Otec miloval, byla v nás a i on v nás (J 17,26). Prosíme, aby nás uváděl do veškeré pravdy a v této pravdě nás posvěcoval, totiž oddělil nás od světa a přidělil úplně k sobě (J 17,17). Prosíme, aby nám otevřel mysl, abychom rozuměli písmům (Lk 24,45), dal nám radost v rozjímání, lásku k vroucímu čtení v Božím slově. Prosíme, aby nám dal lásku ke společným shromážděním, a naplnil Duchem svatým kazatele a pastýře, aby nás uváděli do pravd Božích. Prosíme, aby Den Páně byl oddělen pouze pro něho, a aby známost jeho

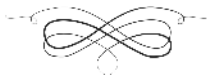
jména kázáním, svědčením, zpěvem, rozšiřováním Písma sv., spisů a časopisů vedoucích ke Kristu byla rozšiřována po celém světě, aby každé koleno klekalo ve jménu Pána Ježíše, a každý jazyk ho vyznával, a každé srdce poznalo tu velikou lásku Boží.

V tom už je také obsaženo posvěcování jména Otcova, které se stává naším chováním, když se k němu chováme tak, jak chce. My musíme Boha posvěcovat nejen svým poznáním, ale také i svým životem. Nejen v srdci (1Pt 3,15), ale v celém svém chování, v jednání s lidmi (1Pt 1,15). Slovem Božím musíme posvěcovat všechno (1Tm 4,5). Totiž v každém ohledu se zaříditi podle slova Božího a jeho zjevení, jimiž nás v modlitbě ujišťuje. Celým svým životem, svými skutky musíme oslavovat Boha, jak praví Písmo: „A žijte vzorně mezi pohany; tak aby ti, kdo vás osočují jako zločince, prohlédli a za vaše dobré činy vzdali chválu Bohu, v den navštívení“ (1Pt 2,12). „Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ (Mt 5,16). Smysl celého našeho života nesmí být sláva naše, nýbrž sláva Boží. „Ne nás, Hospodine, ne nás, ale svoje jméno oslav!“ (Ž 115,1), má být prosba Božího lidu. A dobrými skutky musíme posvěcovat svého Boha, a ne z nich činit zlořečené prostředky k dosažení vlastní chvály a cti.

Žádáme Boha, abychom ho ctili svatým životem. Prosíme, aby náš Otec, když nás posvětil krví svého Syna (Žd 10,10) v Duchu svatém (Ř 15,16.), aby nás ráčil učinit hodné toho povolání, a mocně naplnil všechnu dobře libou vůli dobrotivosti i skutek víry, aby bylo oslaveno jméno našeho Pána Ježíše Krista v nás a my v něm podle milosti našeho Boha a Pána Ježíše Krista (2Te 1,11–12). Prosíme, abychom přemýšleli, smýšleli a cítili svatě, a mluvili svatě, a tak svého Pána oslavovali, životem, slovy i utrpením.

Hus říká: „... již věz, že ač jméno Boží, to jest sám Bůh, se nemůže posvětit, neboť je od věčnosti nesmírně svatý, ale může se posvětit v nás, tedy v *našem smýšlení může být svatý, může být oslovován i dosvědčován jako svatý, tak abychom svatě o něm smýšleli, mluvili, a utvrzovali se v jeho víře, naději a lásce.* A tak i jméno jeho, jímž ho označujeme (jako to slovo bůh napsané nebo vyslovené) posvěcuje

se v nás, když čteme nebo slyšíme to jméno a očišťujeme se od hříchu a nebereme to jméno nadarmo. A svatý Jan Zlatoústý říká, že Boha v sobě posvěcujeme, když se ho při vědomí jeho svatosti bojíme a usilujeme o to, abychom v sobě jeho svatost zlými skutky neporušili.“

KRÁSNA CÍRKEV

Jan Karafiát

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Kdo je ta, jež jak Jitřenka shlíží, krásná jako Luna, čistá jako žhoucí Slunce, strašná jako vojsko pod praporci?“ Sestoupil jsem do zahrady ořechové podívat se na poupátka do údolí, podívat se, zda už pučí vinná réva, zda rozkvetly granátové stromy. Sám nevím, jak jsem se dostal do Amínádíbových vozů. „Obrat' se, obrat' se, Šulamítko, obrat' se, obrat' se, chceme tě vidět. Pis 6,10–7,1)

Všechn lid totiž plakal, když slyšel slova Zákona. (Neh 8,9)

Mezi těmito dvěma texty, milí přátelé v Kristu, leží asi 560–570 roků. To byl Šalomoun, král, který napsal Píseň Šalomounovu. Nastoupil na trůn roku 1016 před Kristem. To byl ideální král, to byl geniální člověk. O něm platilo slovo žalmu: „Hospodin je dárce milosti a slávy“. On vystavěl takový chrám, že to byl div světa. Světské národy začali psát svá léta tak, že říkali: „Událo se to tolik a tolik roků po vystavění jeruzalémského chrámu.“ A ten člověk při svých chybách má Ducha svatého a Pán Bůh pro něj připravuje něco vzácnějšího, než vykonal doposud. Když vidí ten vzácný, slavný chrám, přichází na myšlenku: „Ano, zde je vzácný chrám, ale kde najdu pro ten vzácný chrám tu vzácnou církev?“ To je skutečně něco, a když se začnete takto dívat na Píseň Šalomounovu, pak rozumíte, že Šalomouna vedl Duch svatý. Píseň Šalomounova je vypsání lásky toho nebeského Šalomouna k církvi: Jak má taková církev vypadat? „Krásná jsi, přítelkyně má, není na tobě poskvrny ani vrásky.“ Ano, to je něco, když člověk na trůnu začne toužit po něčem daleko vzácnějším!

Ten vzácný chrám stál čtyři sta roků. Nebúkadnesar všechno rozbil a vypálil. Padesát roků byl chrám v troskách. R. 588 př.

Kristem byl chrám zbořen a r. 536 bylo dovoleno trosky vzkřísit. Ale všechno to, co vybudovali, bylo chatrné; ani srovnat se to nedalo s tou slávou, která tu byla kdysi. Staří lidé se dali do usedavého pláče. A trvalo to devadesát roků a pořád se to nenapravovalo. Tu vyšel Nehemjáš r. 435, milovaný číšník krále perského, který se nenarodil v zemi židovské, nýbrž perské, a ten si vyžádal dovolení od krále, aby mohl jít do vlasti na několik roků, kde by vše uvedl do pořádku. To je obsah knihy Nehemjáš. Obežene Jeruzalém zdí, aby se mohl bránit, a jde mu o to, aby se církev změnila. Začnou otvírat Písmo a tu se dají všichni do usedavého pláče. Všechna ta sláva je pryč, politické vyhlídky žádné! Ale pohleďte! Když začnete rozumět, tu se vám začne ukazovat, po čem ten ideální král toužil. Tu se začne ukazovat krásná církev, vzácnější církev, než byl ten vzácný chrám, který opěvovali světští lidé.

Rád bych ke společnému vzdělání předkládal trojí:

I. Svět je tu kvůli církvi

K čemu má Pán Bůh svět? Na to, aby se na něm ukazovala jeho krásná církev. Když jste světští lidé, tedy řeknete, že svět je tu proto, aby se z něho vytlouklo to, co se z něho dá vytlouct. Ale když vám Duch svatý otevře oči, vidíte, že tu nejste kvůli tomu, ale že jste tu proto, abyste tvořili krásnou církev. Ale vždyť je tu samá mrákota! Nu, když to vidíte, to znamená, že vám Duch svatý otevírá oči. Ten nebeský Pán řekl: „Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější, než synové světla“ To jsou jinačí mistři, a když si sednete mezi ně, nikdy to nedovedete tak jako oni. Světáci jsou opatrnější, chytřejší, dovednější. Ale když vidíte, že je tu mrákota, tu se vás již dotýká. Mrákota je na to, aby se ukázalo to nejkrásnější. Filozofie dějin vám ukazuje, že se všude objevují vzácné Boží myšlenky. Ale když vidíte mrákotu, znamená to, že vidíte černý rám. Černý rám není na to, aby tu byl černý rám, ale víte, že v něm má vyniknout nádherný obraz. Ve světě, který je v mrákotě, se má zjevit církev.

Jaká církev? Pohleďte do textu z Písně Šalomounovy. „Kdo je ta, jež jak Jitřenka shlízí, krásná jako Luna, čistá jako žhoucí Slunce,

strašná jako vojsko pod praporci?' Sestoupil jsem do zahrady ořechové podívat se na poupátka do údolí, podívat se, zda už pučí vinná réva, zda rozkvetly granátové stromy. Sám nevím, jak jsem se dostal do Amínádíbových vozů. ‚Obrať se, obrať se, Šulamítko, obrať se, obrať se, chceme tě vidět.‘“ To je ona! Taková církev krásná jako Jitřenka, čistá jako Slunce, to jsou lidé reformovaní k obrazu Božímu, který je sám Pán Ježíš. Jaká je jeho mysl? Vyjmenujte ovoce Ducha svatého: Láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost, sebeovládání. To je obraz Boží v tom černém rámu, a každý z té jeho církve je plný tohoto ovoce, každý je plný té milosti Kristovy. To jste vy, ta církev Boží jste vy. Otevřete si, prosím, Přísloví 8,31. Co tam čtete? „Hraji si na jeho pevné zemi; mým potěšením je být s lidskými syny.“ Ten nebeský Pán si přeje takové lidi, s nimiž by měl potěšení. To si přál od věků. Jaké to bylo v ráji? Pohledte do Genesis 3,8: „Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku.“ Ty dva řádky jsou exposice celé situace v ráji: Nebeský Pán se prochází mezi nimi, rozmlouvá s nimi jako přítel. Ale jestli mi řeknete, že se to všechno se s rájem ztratilo, pak nejste písmaři. Nahlédněte do Exodu 25,8 a 22: „Ať mi udělají svatyni a já budu bydlet uprostřed nich.“ – „Tam se budu s tebou setkávat a z místa nad příkrovem mezi oběma cheruby, kteří budou na schráně svědectví, budu s tebou mluvit o všem, co ti pro Izraelce přikážu.“ To nepřestalo po pádu, to tu bylo a je. To je povolání Božího lidu. Tu máte tu církev. Vždy něco z té své církve tu má: Čistou jako Slunce a krásnou jako ta hvězda jitřní. Ale že by byla hrozná jako vojsko s praporci, tomu nerozumíme! Když je čistá, tak je hrozná pro všechny ty, kteří nedovedou snést svit Slunce. Mravní čistota je síla, která nahání strach lidem, kteří mají třeba i sílu fyzickou.

Na to je svět, aby tu byla církev Boží. Šťastný ten, kdo to už vidí.

II. Šťastnější však jsou ti, kdo usilují o takovou církev

Jestli mi rozumíte, už je vám dáno. Tak si to Pán Bůh přeje, mít krásnou církev, i kdyby tu byli jen dva nebo tři, kteří by o to usi-

lovali. Nemůžete se hnát po lepších věcech mimo to, abyste prosadili království Boží. A to vám dává sílu. Představte si veliký národ a vedle něho malý národ. Když jsou oba samé tělo, ten malý národ je ztracen. A představte si moře a krůpěj vody. Ta krůpěj je v moři ztracena. Ale kdyby ta krůpěj nebyla voda, ale olej, nebeský olej, co svede špinavé moře proti krůpěji oleje, která se bude pořád vznášet na povrchu?

A pohleďte! Pán Bůh to těm malým dal. On se dotkl našich otců a ono jim vzešlo světlo: My jsme na to, aby tu byla krásná církev. Jedou po celém světě, nehledají zlaté doly ani uhelné doly, aby vytloukli peníze, ale hledají Boží církev. Nenašli nic. „Kdo je ta, jež jak Jitřenka shlíží, krásná jako Luna, čistá jako žhoucí Slunce, strašná jako vojsko pod praporci?“ Sestoupil jsem do zahrady ořechové podívat se na poupátka do údolí, podívat se, zda už pučí vinná réva, zda rozkvetly granátové stromy. Sám nevím, jak jsem se dostal do Amínádíbových vozů. ‚Obrat’ se, obrat’ se, Šulamítko, obrat’ se, obrat’ se, chceme tě vidět.‘“ Ta milá duše šla nejdříve na venkov. Vstoupila do upravené zahrady. Našla tam náramně mnoho přirozených, půvabných věcí, ale co hledala, to tam nenašla. Často jsem se díval na ty naše kraje a myslil: „Kdyby zde bylo království Boží, jak by tu bylo krásně! Ale ta krásná církev tu není, ta Šulamítka tu není. Tak půjdu do měst, kde jsou pokročilejší.“ Na vůz mezi panstvo, to je učenější, mají znamenité prostředky, velikou dovednost a mistrnost, ale i tu je to tak převrácené jako na venkově, jen větší domýšlivost a ctižádostivost!

Církev reformovaná! Vždyť to není ta, kterou si Pán Bůh přeje! Navrat’ se, Šulamítko, navrat’! A to není jen dnes, to bylo vždycky. Všichni hledají své věci a ne to, co by bylo Pána Ježíše. A tak ta duše volá, jako naši otcové, když přišli z cest: „My jsme tu krásnou církev Pána Ježíše nenašli!“ To bylo zklamání!

Ale všhecka ta zklamání neudusí touhu po Duchu svatém. Já jsem se mýlil ve dvojím: Já jsem si přál, aby to bylo teď. Na jaře venku bylo teplo. Vy myslíte, že bude jaro, a zatím se přisypaly takové spousty sněhu. Ale jaro bude. – A druhý omyl byl, že jsem si přál, abyste toho byli plni všichni a celý národ, kdežto on tomu rozuměl

jinak, že když se sejdou dva nebo tři, že je to v podstatě úplně totéž. Abychom to byli my!

To je to druhé, aby se do toho vzácného chrámu našla vzácnější církev. A nyní to třetí:

III. Všechn lid plakal, když slyšeli slova zákona

Oni tam v těch svých poměrech čtou Slovo Boží a dají se do velikého pláče. To znamená, že ta krásná církev se začíná u vás již ukazovat. Tak to vždycky chodí, a jinak to nikde nejde. Nebudete nikdy tvořit krásnou církev, dokud nebudete plakat nad sebou a nad svou církví. Nemohu přesně říci, co četli, ale mohu se domnívat, že četli asi 20. kapitolu druhé knihy Mojžíšovy a tu kapitolu před tím verš 4–6: „Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým.“

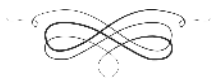
To byl jejich advent. Copak to je advent? To jsou ty čtyři neděle před vánocemi, které znamenají 4000 roků před příchodem Pána Ježíše, toho nebeského Pána, který řekl: „Já a Otec jsme jedno.“ A jestli platí „já a Otec jsme jedno“, pak platí i „Já a Duch svatý jsme jedno.“ Duch svatý k nim přišel a oni měli svůj advent. Spadly jim šupiny z očí a viděli, jak se věci mají.

Kde my se dočkáme takových poměrů, jaké potřebujeme? Duch svatý ukáže. Pomoc je Pán Ježíš sám. To je to nejvzácnější, nač myslel od věků, že v plnosti času půjde on sám, aby všechno nesl a abychom zakoušeli, že krev Krista Ježíše, Syna Božího, nás očisťuje od každého hříchu. Když skrze víru přebývá v našich srdcích, je nemožné, aby se u nás neukázala jeho krásná mysl. Nu, pak tvoříte jeho církev. Světu se společensky nikdy nevyrovnáte, ale tohle vám z milosti dává, že z vás bude krásná církev. A tu ji máte, když začnete nad sebou plakat. A vy nebudete světáckou reformovanou církví, kde není vidět rozdíl mezi světem a duchovními věcmi, prosit o to, aby vám vysluhovala svatou večeři Páně, a nebudete se

přít o to, jak se mají vysluhovat svátosti, ale půjdete si s plným vědomím za tím, co si přeje. To je jeho advent a kdekoliv se dali nad sebou do pláče, jako se dali ti za Nehemjáše, tam byl vždycky advent. A jen to byl advent. Jinak jsou to marné řeči.

Já jsem hotov. On si našel dva nebo tři a ti zalkali nad sebou a chytili se ho. A už tu byla jeho církev. Tak oni tenkrát a tak my dnes. Ó, kéž by se dotkl našich svědomí a přitáhl nás k sobě! Pak dojde vždy na volání: „Obrat' se, obrat' se, Šulamítko, obrat' se, obrat' se, chceme tě vidět.“ „Všechn lid totiž plakal, když slyšel slova Zákona.“ Amen.

Kázáno 29. listopadu 1909.

ČEMU SE VYHNOUT (Tt 3,9)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Takže jsme viděli, na co se máme soustředit. To je dílo Ducha v životě křesťana. A ruku v ruce s tímto pozitivním dílem jde také dílo negativní:

Hloupým sporům o rodokmeny, rozbrojům a hádkám o Zákon se vyhýbej. Jsou zbytečné a k ničemu. (Tt 3,9)

V osmém verši jsme četli, co je užitečné a na co se mají křesťané soustředit. Hned v následujícím verši čteme o tom, čemu se máme vyhnout, protože je to neužitečné a k zbytečné. Mohli bychom to zevšeobecnit a říci, že bychom vždycky měli přemýšlet o tom, zda je něco užitečné či nikoliv, ale musíme být opatrní, protože takový způsob myšlení by nás nakonec přivedl k velmi striktnímu pragmatismu nebo k nějaké podobě askeze. Na druhé straně musíme přemýšlet nad tím, zda to, co děláme, je užitečné, zda to prospívá, zda to vede ke společnému růstu, zda to buduje, zda to oslavuje Boha. A v předchozím verši jsme viděli důraz na dobré skutky – takové, které jsou užitečné a které prospívají. V tomto verši jsou popsány skutky, které jsou naopak neužitečné a marné, prázdné, zbytečné, k ničemu. O jaké skutky se jedná – jde o spory, rozbroje a hádky.

Na jiném místě (Ga 5,19–21) jsou tyto skutky zařazeny mezi skutky těla, skutky hříšné tělesnosti. A to platí velmi obecně – rozbroje a hádky nikdy nevedou k vyřešení situace, nikdy nebudují a nejsou užitečné. Rozbroje a hádky rozdělují – rozbíjí vztahy, rozdělují rodiny, ničí Kristovu církev. Ale jde tady Pavel ještě o něco dále a zmiňuje konkrétní témata, kvůli kterým by se křesťané neměli hádat, kterým by se měli vyhnout, pokud by tato témata měla vést ke sporu.

Na prvním místě je uvedeno hloupé dohadování, hloupé spory. Mohli bychom mluvit o malicherných sporech, hádkách o hlouposti,

nedůležité věci. Jde o věci opravdu hloupé a nesmyslné. Může se jednat o praktické věci, například o to, kdy bude začínat shromáždění nebo jaké budeme používat židle. A lidé jsou skutečně schopní hádat se o takové maličkosti. V životě církve najdeme celou řadu takových věcí. V první církvi v Jeruzalémě vznikl spor, který se týkal řecky mluvících vdov, o které se církev starala. Šlo o nespravedlnost a vznikl z toho problém, který snadno mohl přerůst až do rozdělení církve. Ale apoštolové našli moudré řešení tohoto problému – církev vybrala sedm mužů, kteří byli ustanoveni jako diákoní a jejich úkolem bylo dohlížet na to, aby se dával všem vdovám spravedlivý podíl.

Hloupé hádky mohou zničit Kristovu církev. Předmětů hloupých sporů může být neskutečně mnoho. Je opravdu mnoho věcí, kvůli kterým jsou křesťané ochotní se hádat – od nejmenších hloupostí až po věci podobné jako v Jeruzalémě. Vždy jde o věci, které lze nějak řešit a většinou jsou v hloupých hádkách a sporech velmi silně zapojené naše pocity – v takové chvíli rozum ustupuje, hledání řešení jde stranou a pocity velí bojovat.

Další v seznamu věcí, kterým se máme vyhnout, jsou rodokmeny. Rozhodně tím Pavel nechtěl říci, že bychom měli ve svém čtení Bible vynechávat například začátek Matoušova evangelia nebo prvních osm kapitol 1. Paralipomenon. Ale jde o dohadování se o rodokmeny, o zkoumání „skrytých“ tajemství, která by mohla být v rodokmenech. Jde o zkoumání tělesných tajemství, věcí tělesného původu, které nemají žádnou hodnotu ve vztahu k věčnosti. V 1Tm 1,4 Pavel spojuje zkoumání rodokmenů s jalovým hloubáním, s prázdným přemýšlením, které má jen malý vztah ke zbožnosti. Židé si velmi pečlivě vedli rodokmeny, protože tím prokazovali jak svou příslušnost k národu, tak také způsobilost ke službě. To se týkalo kněží a lévijců, kteří museli mít jasně prokazatelný původ od Árona a Léviho, jinak by nemohli být připuštěni ke službě v chrámu. Měli pečlivě vedené rodokmeny, které byly uschovány v chrámu. Když byl v roce 70 dobyt Jeruzalém a chrám byl zničen a spálen, vzaly za své i všechny rodokmeny, které zde byly uloženy. Ale v době, kdy Pavel byl v Efezu, byli tam i lidé, kteří se dovolávali rodokmenů

a dost možná kněžských funkcí, jako to dělali synové jakéhosi Skévy, údajně židovského velekněze, jak můžeme číst ve Skutcích 19. Židovské náboženství vždy lidi nějak přitahovalo a křesťané v tom nikdy nebyli výjimkou. Proto musíme dobře rozumět vztahu Starého zákona k Novému, abychom nepropadli rodokmenům. Musíme pamatovat, že jde o Krista, ne o lidi. On je hlavní postavou a hlavním tématem celého Písma.

Všimněte si, že Pavel zmiňuje rodokmeny v souvislosti s mýty a židovskými bájemi, na což odkazuje i v listu Titovi – na Krétě byli lidé, kteří stavěli více na židovských bájích a lidských výmyslech než na zdravém učení Božího slova (Tt 1,14). Možná vyzdvihovali nějaké židovské tradice nebo svátky, dávali je do souvislosti s kněžstvím a obětním systémem – všimněte si, že Pavel mluví o lidech, kteří lpí na obřízce, šlo tedy o židovské učitele.

Ruku v ruce s rodokmeny mluví o dohadování se nebo o spory o zákon. Jde o Mojžíšův zákon, o zákon, který Bůh dal Izraelcům skrze Mojžíše na hoře Sínaj. Zjevně byli na Krétě lidé, kteří učili, že křesťané se mají obřezávat a zachovávat Mojžíšův zákon. Ale zákon nebyl dán křesťanům – byl dán Izraeli a měl být znamením, že Izrael je Bohem a pro Boha oddělený lid. Byl to tělesný lid, většina Izraelců byla nevěřících – ale byl obrazem, stínem plnosti, tedy skutečného Božího lidu, církve, která je složená ze znovuzrozených Židů a pohanů. Co je znamením toho, že církev je Božím lidem? Obřízka? Ne! Mojžíšův zákon? Ne! Přítomnost Ducha svatého a jeho proměňující moc, která nás vede k tomu, abychom se vyhýbali neplodným diskuzím, prázdnému hloubání, hádkám o zákon a všem možným dalším sporům. Jako Boží lid jsme jedno tělo, Kristovo tělo. Byli jsme povoláni k jednotě, kterou můžeme zakoušet, když se soustředíme na Pána Ježíše Krista a na to, abychom sloužili jedni druhým, abychom rostli v dobrých skutcích. To jsou věci, které jsou dobré a užitečné lidem. Ale sporům se má Titus vyhýbat, protože jsou neužitečné a zbytečné.

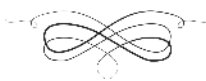
Titus nebyl v jednoduché pozici. Když si přečtete list Titovi – je krátký a zabere vám to jenom chvilku (10 minut) – uvidíte, jakým problémům čelil Titus na Krétě. Falešné učení, falešní učitelé,

rozvratníci, falešní křesťané, nezralí křesťané, lidé zmítaní závanem kdejakého učení, neochotní podřizovat se a poslouchat autority – a v této situaci mu Pavel ukazuje, čemu se má vyhnout. Ale nedává to Titovi jako doporučení nebo radu – je to příkaz. Je to příkaz od Boha a právě tak ho máme přijímat i my. Křesťane, vyhýbej se těmto věcem! Vyhni se zbytečným, marným, malicherným a prázdným sporům, vyhni se věcem, které jsou neužitečné a prázdné. Vyhni se tomu, co nebude, co nevede k vyvýšení Krista, co nevede k šíření evangelia. Pokud dojde ke sporu, raději snášej křivdu, i když možná budeš považován za hlupáka, než abys rozdmýchal spor v církvi.

Pamatuj na Krista, pamatuj na jeho dílo! Uč se od něj, neboť je tichý a pokorného srdce. Uč se od něj mírnosti a laskavosti. Pavel připomínal svému synovi ve víře, Timoteovi, že služebník Kristův:

... se nemá hádat, nýbrž má být laskavý ke všem, schopný učit a být trpělivý. Má vlídně poučovat odpůrce. Snad jim dá Bůh, že se obrátí, poznají pravdu a vzpamatují se z ďáblových nástrah, do kterých se dali polapit, když podlehli jeho vůli. (2Tm 2,24–26)

To je užitečné a dobré pro lidi i pro evangelium. Ale neužitečným věcem se vyhýbej. To je příkaz.

ZJEVENÍ MALIČKÝM (Mt 11,25–30)

Jan Hus

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

V ten čas řekl Ježíš: „Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit. Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ (Mt 11,25–30)

Náš milostivý Spasitel vzdal zde na zemi díky Bohu Otci za to, že pyšným chytrákům tohoto světa skryl svá tajemství a své dary a zjevil je pokorným. A nyní volá k sobě všechny, kteří milují své spasení a z milosti se na něm namáhají a přikazuje jim, aby na sebe vzali jeho přikázání: milovat Boha a bližního a být tichými a pokornými, jako on sám je tichý a pokorný v srdci a miluje Boha a naše spasení. A totéž máme činit i my, protože to je lehké a sladké jho a břemeno, zvláště proto, že vede k věčnému odpočinutí. Milostivý Spasitel tedy říká: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země.“ Kvůli třem věcem velebí Kristus Boha Otce: Proto, že je jeho věčným Otcem, dále proto, že je Pánem celého světa – to obojí je ve slovech „Otče, pane nebes a země“, tedy všech věcí, které jsou na nebi i na zemi. A za třetí ho chválí proto, že skryl svou nebeskou moudrost před rozumnými, jako byli kněží, mistři a zákoníci, a přede všemi, kteří se chytrostí na světě zaobírají, jako jsou všichni, kteří opustili Boží přikázání, tichost a pokoru Spasitele a přilnuli k nehodným ziskům a zvykům tohoto světa. A také ho chválí proto, že

zjevil nebeskou moudrost maličkým, tedy pokorným, jako byli jeho učedníci. A tak skrýt a zjevit Boží moudrost jsou skutky Boží spravedlnosti a vycházejí z věčné Boží vůle. Proto také říká: „Ano, Otče, tak se ti zalíbilo.“

Zde už není třeba ptát se po příčinách Boží spravedlnosti, neboť stejně jako je spravedlivé, aby Bůh skryl svou moudrost před pyšnými a rozumnými, právě tak je spravedlivé, aby svým pokorným tuto moudrost zjevil. Neboť kdyby to obojí nebylo spravedlivé, Bohu Otci by se to nelíbilo. Proto je na otázku, proč si Bůh vyvolil chudé apoštoly, snadná odpověď: Protože se mu tak zalíbilo. Hle, největší mudrc říká: „Velebím tě“, tedy vzdávám díky, „Otče, pane nebes i země, že jsi ty věci skryl.“ Skryl tajemství svého příchodu a ty věci, které nakonec vedou ke spasení. A které že jsou to věci? Slyš, že říká: „Všechno je mi dáno od Otce.“ Z toho rozumíme, že je s Otcem rovný v moci, moudrosti, i v dobrotě, takže je všemohoucí, vševědoucí a nesmírně dobrý stejně jako jeho Otec. A tyto věci jsou skryté před rozumnými pohany, před Židy i před všemožnými heretiky. Jeho neznal mudrc Averrois, který vykládal Aristotelovy knihy a řekl, že křesťané blázní, když věří v Boží trojici. Toho nepoznal kacír Arius, který měl za to, Kristus není skutečný Boží syn podle Božství, ani ho nepoznal heretik Manicheus, který říkal, že jsou dva počátky a tedy dva bohové – jeden, který stvořil nebeské věci a druhý, který stvořil pozemské věci. Hle, tyhle všechny rozumné poráží Kristus, když říká „Otče“, totiž můj Otče podle Božství – to je proti Ariovi. A když říká „Pane“ a tak stvořiteli nebe i země i všeho, to je proti Manicheovi. „Všechno je mi dáno od Otce“, neboť jsem jeho věčným Synem, všechno mám od něho, jsem mu roven, neboť jsem druhá osoba v Božství – to je proti Averroisovi, proti Židům i proti pohanům. „Všechno“, také to stvořené, „je mi dáno od Otce“ jakožto člověku, neboť David říká: „Všechno pod nohy mu kladeš.“ Neboť od svého vtělení je pánem všech věd a všechno má ve své moci. „A nikdo nezná Syna než Otec“, totiž věčným poznáním sám od sebe. „Ani Otce nezná nikdo než Syn“ – také od věčnosti „a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ A tak svatí v nebesích mají poznání Boha Otce skrze Syna. A nezamítej Ducha svatého, že bys řekl, že on

neznal Otce a Syna, ale věz, že zná Otce i Syna. A jako vychází od Otce i od Syna, tak má poznání od Boha Otce i od Syna Božího. Ale buď moudrý, abys neřekl, že by Otec nebo Syn učil Ducha svatého, jako kdyby snad něco nevěděl. Ani neříkej, že by si Syn Boží něco od Otce vzal, jako by své Božství neměl od věčnosti. Neboť od věčnosti všechny tři osoby všechno vědí – Otec, Syn i Duch svatý, takže je mocný Pán Syn, stejně jako Otec, stejně jako Duch svatý.

A protože se mnozí namáhají, aby tyto věci i jiné o Pánu Bohu v lásce poznali, zve je milostivý Spasitel ochotně slovy: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny.“ „Pojďte“ ke mně, ke svému bratrovi v lidství. „Ke mně“, ke svému Otci a Stvořiteli podle Božství, „ke mně“, ke svému lékaři těla i duše, „ke mně“, ke svému ochránci před ďáblem. „Kdo se namáháte“ v životě duchovním i ve své práci „a jste obtíženi břemeny“ řádů Starého zákona. „A já vám dám odpočinout“, odejmu od vás ta břemena a dám vám lehká a ke spasení prospěšná ustanovení. Já vás nasytím chlebem svého Slova, chlebem svého těla, chlebem věčného Božství a žádná břemena vám nenaložím. Proto „vezměte na sebe mé jho“, tedy nový zákon místo starého, který byl těžký, „a učte se ode mne“ tomuto životu a přijměte, že „jsem tichý“ v jednání a milosrdný v soudu, „a pokorného srdce“, takže nežádám vyvyšování a s láskou snáším protivenství. A v těch dvou synech víry, totiž v pokoře a v tichosti „naleznete odpočinutí svým duším“, neboť já jsem počátek, prostředek i konec, v němž všechny duše ze své podstaty nacházejí odpočinutí. Neboť žádná věc ani žádné stvoření nemůže plně uspokojit duši, jen sám Bůh, v němž je nesmírné dobro, v němž svatí nakonec spočinou. Proto říká David: „Budu se sytit tvým zjevem.“ A svatý Augustin říká: „Učinil jsi nás, Pane, ke své podobě, a naše srdce je nepokojné, dokud nespočine v tobě.“

„Vždyť mé jho netlačí.“ Jho vložené na hlavu, tedy na vůli rozumu člověka, je laskavé milování Boha nade všechny věci a bližního jako sebe. To je velmi lahodné pro duši, která okusila, jak dobrý je Pán. K tomuto zakoušení povzbuzuje David slovy: „Okuste a užijte, že Hospodin je dobrý.“ „A břemeno netíží“, tedy že můj nový zákon je lehký, neboť každý, kdo ze srdce miluje, ho naplňuje. A tak

učedníci Kristovi táhli jeho vůz tím, že učili jeho lid zákon a nosili jeho vůz tím, že plnili tento zákon, a tak snadno snášeli všechny těžkosti i utrpení. Měli totiž vozataje pokorného a tichého, jho, které netlačilo a břemeno, které netížilo. Kéž nám milosrdný Spasitel, který je spolu s Otcem požehnaný na věky, pomáhá nést toto jho a břemeno.

VLASTNÍMU SYNU VE VÍŘE (1Tm 1,1–2)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Pokoj vám a milost, milí svatí. Otevíráme dnes novou knihu Bible, kterou budeme společně studovat v nedělních shromážděních i při středečním studiu Bible. Před námi je první list Pavla Timoteovi. Je to dopis, který je velmi praktický a postihuje snad všechny oblasti života církve. Je to jeden z důvodů, proč jsem tento list vybral – abychom se z Božího slova učili, co to znamená být Kristovou církví, abychom rozuměli tomu, jak funguje Kristova a proč některé věci děláme a jiné neděláme. První list Timoteovi se soustředí právě na tyto věci. To neznamená, že se v něm nesetkáme s evangeliem a s učením. Od začátku do konce je to list, který je postavený na evangeliu Ježíše Krista a skrz naskrz prosáknutý hlubokým učením, které z evangelia vychází – učením o Kristu, o Bohu, o spasení, o církvi, o zbožnosti v církvi, v rodině a ve vztazích, i o zbožnosti v zaměstnání. První list Timoteovi nepatří mezi velké listy, ale rozhodně zahrnuje rozmanitou škálu oblastí života křesťana. Je to živé a ostré slovo Boží, které nám má co říci jak do našich vlastních životů, tak do života našeho sboru. Budeme číst celou první kapitolu a potom se budeme zabývat prvními dvěma verši této kapitoly, Pavlovým úvodním pozdravem.

Pavův list je adresován Timoteovi, který je v Efezu. Abychom skutečně dobře pochopili, co Pavel píše a proč to píše, musíme si připomenout některé věci, které se týkají církve v Efezu. Chtěl bych vás povzbudit, abyste si doma přečetli Skutky 18–20, kde se mluví o efezské církvi a o starších církve v Efezu.

Počátkem 50. let 1. st. Pavel skoro dva roky vyučoval Boží slovo Korintu, kde vznikla velká církev. Seznámil se tam s Priscou a Akvilou, kteří – stejně jako on – vyráběli stany. Společně s nimi Pavel odešel z Korintu do Efezu. V Efezu Pavel kázal v synagoze a Židé chtěli

slyšet mnohem více, ale Pavel chtěl odejít do Jeruzaléma, proto jim řekl, že bude-li Bůh chtít, tak se vrátí. Když Pavel odešel, přišel do Efezu Apollos, vzdělaný Žid, který přesně učil o Kristu, ale znal jenom křest Janův. Jinými slovy, nevěděl, že byl seslán Duch svatý. Priska s Akvilou se ho ujali a důkladněji mu vysvětlili evangelium. Následně čteme ve Skutcích, že Apollos se vydal do Korintu:

Bratří ho také povzbudili v jeho úmyslu vypravit se do Achaje a napsali tamějším učedníkům doporučující dopis. Když tam Apollos přišel, z milosti Boží velmi prospěl těm, kteří uvěřili. Ve veřejných rozhovorech překonával židy přesvědčivými důkazy z Písem, že Mesiáš je Ježíš. (Sk 18,27–28)

V tomto verši je velmi zajímavá zmínka o bratrech, kteří byli v Efezu. V Efezu byla církev, která zatím byla spojená se synagogou. Byli zde křesťané ze Židů a scházeli se společně s Židy v synagoze. Když se Pavel vrátil do Efezu (cca kolem r. 54), našel dveře otevřené ke kázání evangelia. Jeho výklad Písma byl tak radikální, že mohl kázat v synagoze jenom tři měsíce. Mnozí Židé se obrátili proti němu, trvali si na svém a veřejně tupili evangelium. Proto Pavel s učedníky odešel, a začal každý den kázat v sousedním domě, v přednáškové síni filozofa Tyranna.

To trvalo dva roky, takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané. (Sk 19,10)

V Efezu došlo k velkému probuzení.

A tak mocí Páně rostlo a rozmáhalo se jeho slovo. (Sk 19,20)

Výrobci a prodejci sošek pohanské bohyně, královny nebes, Artemis, začali přicházet o své zisky. To ukazuje, kolik lidí se začalo odvracet od model, uvěřilo v Krista a sloužili Bohu živému a skutečnému. Po třech letech Pavel Efez opustil. Po roce se znovu setkal se staršími církví v Efezu a povzbuzoval je:

Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna. (Sk 20,28)

Ovšem kromě povzbuzení je také varoval – poslechněte si, co Pavel řekl starším v Efezu někdy kolem roku 58 po Kr., když se s nimi setkal v Milétu:

Vím, že po mém odchodu přijdou mezi vás draví vlci, kteří nebudou šetřit stádo. I mezi vámi samými povstanou lidé, kteří povedou scestné řeči, aby strhli učedníky na svou stranu. (Sk 20,29–30)

První list Timoteovi je důkazem, že Pavlova slova nebyla jenom varováním, ale byla to také prorocká slova. Pojdme teď do listu Timoteovi a podívejme se trochu důkladněji na to, kdo všechno je adresátem tohoto listu.

I. Adresát

Pavel, apoštol Krista Ježíše z pověření Boha, našeho Spasitele, a Krista Ježíše, naší naděje, Timoteovi, vlastnímu synu ve víře: Milost, slitování a pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše, našeho Pána. (1Tm 1,1–2)

Hned druhý verš dopisu nám říká, že hlavním adresátem listu byl Timoteus. Ale když si pozorně přečteme celý dopis, zjistíme, že skrze Timotea Pavel promlouvá k celé efezské církvi. Podívejte se na závěrečný pozdrav dopisu, kde je, v němž Pavel říká: „Milost s vámi.“ Milost s vámi? S kým Pavel mluvil? Komu Pavel psal? Nepsal snad Timoteovi? Proč ale potom říká, milost s vámi? Podobně se můžeme podívat na některé další výroky přímo z listu, které nám ukazují, že adresátem nebyl jenom samotný Timoteus, ale celá církev.

Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímly, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. (1Tm 2,1–2)

A o několik veršů dále čteme:

Chci tedy, aby se muži všude ve shromáždění modlili... (1Tm 2,8)

Timoteji, chci, aby se muži ve shromáždění modlili! A Timoteji:

Učit ženě nedovoluji. Žena nemá mít moc nad mužem... (1Tm 2,12)

Aha... „Ale Pavle, já jsem Timoteus, já nejsem žena – na mě nemusíš takhle hartusit.“ Skutečně to nevypadá, že tato slova jsou určená pouze Timoteovi. A podívejme se ještě o něco dále:

Kdo chce být starším, touží po krásném úkolu. (1Tm 3,1)

Komu ta slova Pavel napsal? Nepochybně Timoteovi – a spolu s kvalifikací, která následuje, mu měla být návodem pro ustanovení nových starších v Efezu. To zjevně vyplývá z následujícího verše:

Ale píše ti to pro případ, že bych se opozdil, abys věděl, jak je třeba si počínat v Božím domě, jímž je církev živého Boha, sloup a opora pravdy. (1Tm 3,14–15)

Na druhé straně je naprosto zjevné, že Pavel promlouvá k mužům v efezské církvi, kteří chtěli vést Boží lid. Byli tam totiž někteří takoví, kteří učili falešným naukám – a zjevně nebyl nikdo, kdy by jim zavřel ústa. Kvalifikovaní starší, které ustanovil Pavel, když byl v Efezu a s nimiž se později setkal v Milétu byli buď pryč, nebo se z nich stali vlci.

Když jsem odcházel do Makedonie, žádal jsem tě, abys dále zůstal v Efezu a nikomu nedovolil učit odchylným naukám ... někteří se odchýlili a dali se na prázdné řeči. Chtějí být učitelé zákona a nechápou ani svá vlastní slova ani podstatu toho, o čem s takovou jistotou mluví. (1Tm 1,3.6–7)

Pavel napsal tento list v první polovině šedesátých let, tedy jenom nějakých šest až osm let potom, co odešel z Efezu. Během tak krátké doby se církev v Efezu změnila k nepoznání. Proto Timoteus zůstává v Efezu a dává do pořádku stádo, které bylo vlky rozehnáno. Timoteus byl v Efezu ještě o několik let později, když mu Pavel psal svůj druhý dopis. A po Timoteovi přišel do Efezu Jan, který podle tradice v Efezu také na konci prvního století zemřel.

V celém listě je řada osobních výzev Timoteovi, jako např. „toto ti kladu na srdce“ (1,18), „abys věděl, jak si máš počínat v Božím domě“ (3,15), „stížnost proti starším nepřijímej“ (5,19), „neustanovuj nikoho ukvapeně“ (5,22).

Než přijdu, ujmí se předčítání, kázání, vyučování. Nezanedbávej svůj dar, který ti byl dán podle prorockého pokynu, když na tebe starší vložili ruce. ... Dávej pozor na své jednání i na své učení. Buď v tom vytrvalý. Tak posloužíš ke spasení nejen sobě, ale i svým posluchačům. (1Tm 4,13–14.16)

Proti staršímu člověku nevystupuj tvrdě, nýbrž domlouvej mu jako otci, mladším jako bratrům, starším ženám jako matkám, mladším jako sestrám, vždy s čistou myslí. (1Tm 5,1–2)

Je nepochybné, že Timoteus je hlavním adresátem Pavlova dopisu. Ale vedle toho nelze nevidět, že skrze něj Pavel promlouvá také k efezské církvi, promlouvá k jednotlivým skupinám lidí – ať již to jsou muži nebo ženy ve 2. kapitole, lidé, kteří chtějí vést Boží lid ve 3. kap., vdovy nebo starší v páté kapitole, či otroci nebo jejich páni v kapitole šesté. Timoteus měl být prodlouženou rukou apoštola Pavla a dopis, který je před námi, byl jeho osvědčením, jeho dokladem o tom, že jedná na základě apoštolského učení a v apoštolské autoritě. A toto je velmi důležitá věc moji milí, kterou musíme mít na paměti – jakákoliv autorita, kterou mají ti, kdo vedou Boží lid, musí být postavená na Božím slově. S Božím slovem stojí i padá. Jakmile je autorita v církvi odvozená od čehokoliv jiného než od Božího slova, je falešná autorita a jedná se o zneužití autority. Boží slovo je konečnou autoritou – je to slovo samotného Boha. A pro církve – jak pro život církve a její fungování, tak pro učení církve je Boží slovo nejenom finální autoritou, ale je jedinou autoritou, kterou máme, na které stavíme a na kterou se odkazujeme.

Timoteův mandát vyplývá ze slov, jimiž ho Pavel oslovuje v úvodu dopisu: „Timoteovi, vlastnímu synu ve víře...“ Timoteus strávil s Pavlem nějakých patnáct let. Je velmi pravděpodobné, že uvěřil díky Pavlově službě v Derbe. Je to důvod, proč ho Pavel nazývá svým synem ve víře. Nebyl Pavlovým synem podle těla – otcem Timotea byl pohan a jeho matkou Židovka Eunike, která se stala křesťankou. Proč tedy Pavel nazývá Timotea svým synem? Jednak je synem ve víře, což znamená, že je skutečným potomkem Abrahamovým, tedy člověkem víry a k víře přišel skrze službu Pavla. Podobně také Tita Pavel nazývá „vlastním synem ve společné víře“ (Tt 1,4). Křesťanům v Tesalonice Pavel psal jako svým dětem (1Te 2,7.11) a křesťanům v Galácii napsal, že je znovu v bolestech rodi.

Ale kromě této skutečnosti je zde myslím ještě druhá věc – Pavel chtěl zdůraznit, že Timoteus je někdo, kdo má jeho plnou důvěru. Timoteus doprovázel Pavla na jeho cestách, byl s ním i Efezu a z Efezu ho Pavel poslal do Makedonie (Sk 19,22). Křesťané v Efezu Timotea znali. Přesto měl Pavel potřebu zdůraznit, že Timoteus je jeho vlastní syn ve víře. Jako kdyby tím chtěl říct, že tady je někdo,

komu stoprocentně věří, na koho se může plně spolehnout a kdo ho může cele zastoupit. Pavlův syn ve víře tak nemuselo – a pravděpodobně nebylo – jenom obecné označení vztahu mezi Pavlem a Timoteem, ale bylo to také duchovní pověření k práci v církvi v Efezu. Myslím, že tato souvislost ještě více vynikne, když se podíváme na to, jak sám sebe označuje Pavel v záhlaví dopisu Timoteovi:

II. Autor listu

Pavel, apoštol Krista Ježíše z pověření Boha, našeho Spasitele, a Krista Ježíše, naší naděje, Timoteovi, vlastnímu synu ve víře. (1Tm 1,1–2)

Kdekoliv byla nějak zpochybněná autorita Pavla jako apoštola Ježíše Krista nebo bylo potřeba napravit nějaké věci a zdůraznit autoritu, která byla Pavlovi daná, tam začíná svůj dopis podobně, jako je to tady – Pavel, apoštol Krista Ježíše. Ukazuje tím, že jedná na základě autority, kterou obdržel od Ježíše Krista. Je to jedinečná autorita, která byla daná jenom Pánovým apoštolům. Je to autorita k položení základů pro církev, je autorita daná zjevením tajemství, které bylo skryté, ale nyní je odhalené, které se týká evangelia, které se týká církve, které se týká spasení pohanů, spasení z milosti skrze víru.

Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. (Ef 2,20)

Apoštolové jsou základem stavby, my jsme tou stavbou a základ byl jednou provždy položen. Nyní na tomto základě stavíme, je to základ apoštolský a prorocký, který máme jednou provždy pevně a jasně zapsaný v Božím slově. Jsme na tom podobně jako Timoteus – naší autoritou je apoštolské zjevení, Boží slovo – stejně jako bylo autoritou pro Timotea. Proto Pavel mluví o tom, že je apoštol Ježíše Krista a je jím nikoliv z pověření lidí, ale z pověření Boha. Je Božím nástrojem, který si Bůh vybral k tomu, aby na něm ukázal svou slávu a aby skrze něj bylo rozšířeno evangelium do velké části římské říše. Nebyla to Pavlova zásluha, ale bylo to Boží pověření. A ačkoliv

Pavel říká, běda mi, kdybych nekázal (1K 9,16), tak vzápětí, když mluví o tom, že se ve službě evangelium napracoval víc než ostatní, dodává:

... nikoli já, nýbrž milost Boží, která byla se mnou. (1K 15,10)

Pavel tady zdůrazňuje své pověření, nikoliv funkci nebo titul. Všimněte si, že nikdy neříká, já, apoštol Pavel, ale vždycky říká, já, Pavel, apoštol Kristův... Označení apoštol není titulem, ale je milostí, je darem, je funkcí a pověřením. A právě toto pověření vyzdvihuje v kontextu církve v Efezu. Ukazuje na to, že jeho pověření je od Boha a nyní pověřuje mladého (čtyřicátníka) Timotea, aby ho zastoupil a dal do pořádku rozbitou církev v Efezu.

Kromě toho v těch úvodních slovech Pavel také okamžitě prezentuje evangelium. Mluví o tom, že je apoštolem Krista Ježíše, tedy zaslíbeného Mesiáše (Mesiáš je z hebr. – v řečtině je to Kristus, česky Pomazaný). Pavel je služebníkem Pomazaného, tedy Krále, Krista. Toho, který vládne, toho, který byl zaslíben, narodil se z Marie panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, zemřel a byl pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých. To jsou věci, které můžeme vidět za těmi slovy, kterými Pavel začíná svůj dopis. Je apoštolem Krista Ježíše, zaslíbeného potomka z rodu Davidova, zaslíbeného semena Abrahamova, zaslíbeného syna Evina, který rozdrtil ďáblůvu hlavu. Na kříži Golgoty zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám, rukou psaný zápis ustanovení, která svědčila proti nám – zcela ho odstranil tím, že ho přibil na kříž. A Pavel k tomu dodává:

Tak odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad nimi vítězství. (Ko 2,15)

Tento Mesiáš, tento Král je Ježíš. Věčný Boží syn na sebe vzal lidské tělo, a v lidském těle na sebe vzal naše hříchy, nechal na sebe dopadnout Otcův hněv, který se zjevuje z nebe proti našim nepravostem, zaplatil za naše hříchy svou smrtí na kříži. Tak nás vysvobodil ke službě živému Bohu. Proto apoštolové dosvědčili před židovskou veleradou:

Ježíš je ten kámen, který jste vy, stavitelé, odmítli, ale on se stal kamenem úhelným. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. (Sk 4,11)

Proto Bůh volá každého člověka pod nebem k tomu, aby činil pokání a věřil v Ježíše Krista. Kdo v něho věří, bude spasen, kdo nevěří, bude odsouzen. Tohle je význam toho, co to znamená, když Pavel píše, že apoštolem Krista Ježíše. Vyznává svého krále, svého Spasitele. A všimněte si, co ještě říká:

Pavel, apoštol Krista Ježíše z pověření Boha, našeho Spasitele, a Krista Ježíše, naší naděje. (1Tm 1,1)

Pavel byl pověřen Bohem a Ježíšem Kristem. Bůh ho vyvolil ke službě už v životě jeho matky (Ga 1,15), Bůh ho vyvolil ke spasení před stvořením světa, Duch svatý ho usvědčoval z hříchu a Kristus ho nakonec zastavil na cestě do Damašku, kdy se mu zjevil, kdy ho oslepil, pokořil, zachránil, a povolal ke službě. A tady Pavel říká, že Bůh je náš Spasitel a Kristus je naše naděje. Není spásy než od Boha, vyznal prorok Jonáš v břiše velké ryby. Bůh je dokonalým zachráncem, a pokud by Bůh v otázce naší spásy neudělal všechno, nemohli bychom nikdy být spaseni. Ale Bůh udělal všechno:

Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. (1J 4,9)

Kristus na kříži zvolal: „Je dokonáno!“ Udělal všechno pro naše spasení a nenechal nám nic, co bychom k tomu mohli přidat. Jediným naším podílem na spasení jsou naše vlastní hříchy, které Kristus přinesl na kříž. Proto všechna naše naděje směřuje k němu. On je prvorozený z mrtvých – protože vstal on, víme, že vstaneme i my. To je naše křesťanská naděje – není to sázka do loterie, buď anebo, ale je to jistota, která ještě není zjevná, kterou očekáváme. Jako první vešel do nebeské svatyně a my tam vcházíme spolu s ním – duchovně již jsme spolu s ním posazeni v nebesích, a až přijde ve své slávě, budeme proměněni a budeme s ním tam, kde je on, po pravici našeho nebeského Otce. Budeme se navždy těšit z jeho svaté přítomnosti, z jeho dobroty a lásky, budeme vystaveni dokonalému světlu jeho slávy, budeme poznávat a obdivovat jeho velikost, jeho moc, jeho nádheru, dokonalost spasení, které nám v Kristu zajistil. Vidíte moji milí, jak moc je Kristus naší nadějí? Ke komu bychom šli? Jenom on má slova věčného života, jenom on je život sám! Tyto věci nás vedou

k závěrečné části našeho textu – je to znovu oslava našeho Boha a Pána Ježíše Krista:

III. Pozdrav

Milost, slitování a pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše, našeho Pána. (1Tm 1,2)

Je to celkem standardní pozdrav, který v této nebo jenom velmi málo obměněné podobě najdeme ve většině Pavlových listů. Je to pozdrav, který upíná náš pohled na Pána Ježíše Krista, který nás odtrhává od nás samotných, od našeho sobectví a vede nás do Boží náruče, vede nás k milosti, slitování a pokoji. Jako milované děti nás vede k Otci, a jako pokorné a oddané služebníky nás vede k Pánu. V tomto pozdravu se završuje evangelium – milost, slitování a pokoj. To je základ evangelia. Spasení jsme jenom z milosti. Milost je prostředkem našeho spasení. Když apoštolové a starší spolu s církví v Jeruzalémě řešili otázku vztahu Mojžíšova zákona ke křesťanskému životu, tady zda mají pohané zachovávat Mojžíšův zákon, Petr řekl na adresu pohanů:

Věříme přece, že jsme stejně jako oni spaseni milostí Pána Ježíše. (Sk 15,11)

A Pavel v listu Efezským potvrzuje totéž, když říká:

Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar. (Ef 2,8)

Milost, milosrdenství a pokoj – základ Kristova evangelia. Slovo milosrdenství – jak to je v ČSP i v B21 i v KRAL, je řecké slovo, které se dá přeložit jako milosrdenství nebo jako slitování. Poprvé se v Bibli o Božím slitování dozvídáme přímo z Božích úst – když se Bůh dal poznat Mojžíšovi. Hospodin sestoupil v oblaku na vrchol hory a Mojžíš zůstal stát před Ním a vzýval Hospodinovo jméno.

Hospodin ... zavolal: „Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích.“ (Ex 34,6–7)

Bůh je milosrdný, a to znamená, že nepřichází s trestem okamžitě, ale slitovává se a dokonce odpouští vinu a hřích. Milost se týká viníka, slitování nebo milosrdenství se týká ubožáka. To je přesně to, co z nás dělá hřích! Týká se člověka, který je na tom mizerně, zoufale, který se utápí v problémech, ve své mizérii a bídě. Boží milosrdenství vyvěrá přímo z Jeho dobroty a ukazuje nám, jaké je Boží srdce. Představte si, jak by svět vypadal, kdyby všechno fungovalo přesně podle zákona příčiny a důsledku. Jak by svět vypadal, kdybychom hned dostali všechno, co si zasloužíme? Jak by vypadal náš život, kdybychom museli nést všechny důsledky všech svých činů, slov i postojů? To by byl svět bez milosrdenství, bez Božího slitování. Jeremijáš v Pláči popisuje:

Hospodinovo milosrdenství, jež nepomíjí, jeho slitování, jež nekončí. Obnovuje se každého rána, tvá věrnost je neskončená. (Pl 3,22–23)

To je Boží slitování. Bůh zahrnuje člověka svou podporou, pomáhá mu, stará se o něj, oddaluje svůj soud, nedává okamžitě průchod svému hněvu, zjemňuje a zlehčuje dočasné důsledky hříchů, dává lidem prostředky, abychom byli schopní tyto důsledky unést. Bez Božího slitování bychom byli ztraceni. Timoteus potřeboval povzbuzení, proto ho hned v úvodu Pavel zdraví pozdravem pokoje, milosti a slitování. Hned od začátku směřuje Timoteovu mysl k Boží dobrotě, k Boží velikosti, ke spasení, které máme v Kristu. Přináší mu pozdrav pokoje od Boha Otce – a to je velké ujištění, protože tím říká Timoteovi, že je nejenom jeho vlastním synem ve víře, ale především že je synem svého nebeského Otce, je Božím dítětem. Uprostřed problémů, v církvi, která se odklání od zdravého učení a zdravého jednání, mezi lidmi, kteří hledají moudrost v rodokmenech a lidských bájích, kteří tráví svůj čas neplodným hloubáním (1Tm 1,4), uprostřed těch, kteří svádějí démonskými naukami, potřeboval Timoteus slyšet povzbuzující slova o tom, že je Božím dítětem, že má Otce v nebesích, který je milostivý, slitovný a zahrnuje své děti pokojem.

Je to pohlazení duše, které potřebujeme všichni, kdo patříme Kristu, je to ujištění o spasení i o naší naději. Křesťané, Bůh vás

miluje! Dal za vás svého jediného Syna a spolu s ním nám daroval všechno – milost, milosrdenství i pokoj. A nyní nás ujišťuje, že jsme jeho dětmi. Jestliže věříte ve vzkříšeného Pána, potom máte dokořán otevřený přístup k Otci v nebesích. A pokud nejste křesťané, musíte činit pokání a uvěřit v Ježíše Krista. Pavel sám byl rouhač a násilník, ale došel slitování a dosáhl věčného života. Tím ukazuje, že je tady naděje pro každého, kdo se pokoří před Bohem, vyzná své hříchy a uvěří v Krista Ježíše, našeho Pána. Timoteus, stejně jako my, potřeboval slyšet ujištění o Boží lásce a slitování. Potřeboval ujistit o tom, že je Božím dítětem, aby se nebál úkolu, který byl před ním. A aby ho posílil ještě víc, připojuje Pavel ještě slova o Kristu, který je Pánem. Jestliže Bůh je Otec, my jsme děti, jestliže je Pánem, jsme služebníci. Jsme-li děti, jsme milované děti, jsme-li služebníci, jsme poslušní služebníci, kteří ochotně a rádi plní Boží vůli.

Ať již je úkol, který je před námi jakkoliv těžký – a Timoteus měl před sebou opravdu těžký úkol, což uvidíme, jak budeme postupně procházet tímto listem – měl dát do pořádku církev, která byla rozbitá učením nerozumných lidí, kde byly v nepořádku vztahy mezi lidmi, kde nefungovaly rodiny ani církve, kde se jedni povyšovali nad druhé, kde byli lidé, kteří sváděli démonskými naukami – Timoteus měl takové umlčet, vést církve k modlitbám a k řádu, ženy k poddanosti svým mužům, muže k obětavé službě svým rodinám i svému sboru, měl ustanovit starší, postarat se o zajištění osamocených vdov, dávat pozor na své učení i na své jednání, aby posloužil ke spasení nejen sobě, ale i ostatním... Jenom tento stručný výčet některých věcí se nám může zdát naprosto nesplnitelný. Proto Timoteus – a my s ním – potřeboval povzbuzení. Potřeboval vědět, že má Pána, který je v nebesích, odkud vládne jako Pán všemu – na nebi i na zemi. On je Pán. On je náš Pán. Náš vládce, náš král, Kristus je náš vykupitel, tedy náš majitel a my jsme jeho poslušní služebníci. Když on dává úkol, dává spolu s ním také sílu a prostředky k jeho naplnění. On se nebude zodpovídat nám, ale my jemu, protože on je Pán. Přejde den, kdy se před jménem Ježíšovým skloní každé koleno na nebi, na zemi i pod zemí a:

... k slávě Boha Otce každý jazyk vyzná: Ježíš Kristus jest Pán.
(Fp 2,11)

Proto Pavel zdraví Timotea tímto pozdravem: „Milost, slitování a pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše, našeho Pána.“ Je to dobrý pozdrav, kterým bychom se měli navzájem povzbuzovat i my. Upíná náš pohled ke Kristu, ke spasení z milosti, k evangeliu.

Timoteus zůstal v efezské církvi a dostal nadlidský úkol – k jeho naplnění potřeboval sílu od Boha. Nás Pán postavil do dnešní společnosti – mezi nevěřící kolegy a spolupracovníky, mezi nevěřící přátele a příbuzné. Povolal nás do země, která je v temnotě hříchu, abychom zde byli svědectvím o jeho milosti, o jeho dobrotě a slitování, abychom přiváděli druhé k Otci a uváděli do poddanství každou mysl, která se v pýše pozvedá proti Bohu, aby byla poslušná Kristu. To je nadlidský úkol. K tomu potřebujeme sílu od Boha, který je naším Spasitelem, který je naším Otcem, potřebujeme milost, slitování i pokoj od Krista Ježíše, který je naší nadějí i naším Pánem.

*Králi věků, nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému Bohu
buď čest a sláva na věky věků. Amen. (1Tm 1,17)*

PŘIROZENOST SVĚDOMÍ

Richard Sibbes (1577–1635)

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – zde.

Každý člověk cítí a tak nějak ví, co znamená svědomí. Mezi učenci o něm existuje mnoho ostrých sporů. Hodně se handrkují o jeho popis, zda je to duše sama, schopnost nebo čin.

Stručně řečeno, svědomí je v různém slova smyslu všechno tohle. Proto se nebudu přít s žádným konkrétním názorem.

1. Neboť co jiného je svědomí než duše, která uvažuje sama o sobě? Je vlastností rozumné duše a její dokonalostí, že se může vracet sama k sobě. Zvíře se nemůže vrátit samo k sobě a odreagovat se. Ale duše rozumného tvora zná sama sebe a chápe svou vlastní dokonalost. A kdekoli je rozum, tam je akt reflexe, jímž se duše vrací k sobě samé a ví, co činí. Ví, co chce; ví, co ovlivňuje. To je vlastnost duše. Proto je také to slovo ve Starém zákoně, které označuje srdce, překládáno i jako svědomí. Svědomí a srdce jsou jedno. Jsem přesvědčen ve své duši, to znamená ve svém svědomí, a Duch svědčí našemu duchu, to znamená našemu svědomí. Svědomí se nazývá duch, srdce, duše, protože není ničím jiným než duší, která uvažuje a vrací se sama k sobě.

Proto se nazývá svědomí, to znamená jedno vědomí spojené s druhým, protože svědomí zná samo sebe a ví, co ví. Ví, co je srdce. Nejenže zná samo sebe, ale je to poznání srdce spolu s Bohem. Nazývá se svědomí, protože poznává s Bohem, neboť to, co poznává svědomí, poznává Bůh, který je nad svědomím. Je to poznání spolu s Bohem a poznání člověka o sobě samém. A tak může být duše sama obdařena onou vynikající schopností uvažovat a vracet se k sobě samé. Posuzuje tedy své vlastní činy, protože se může vracet sama k sobě.

2. Svědomí lze také v jistém smyslu nazvat schopností. Obvykle se mluví o tom, že je to určitá schopnost. Není to jedna ze

schopností, ale svědomí je ve všech schopnostech duše; je totiž v rozumu a tam vládne. Svědomí je to, čím je rozum ovládán a řízen. Svědomí není nic jiného než aplikace toho, co už známe, nějakých pravidel, která už jsme poznali, na něco konkrétního. Svědomí je ve vůli, v citech, je v radosti a v pokoji, které svědomí působí, a tak prostupuje celou duší. Není to jedna nebo dvě schopnosti, ale je obsaženo ve všech schopnostech.

3. A někteří lidé si žádají, aby to byl čin, konkrétní skutek, a ne nějaká schopnost. Když se v tomto smyslu projevuje svědomí, jde o skutek. Když obviňuje, omlouvá, nebo když svědčí, je to skutek. Je to tedy schopnost, která se projevuje v jednání. Nemusíme se tedy dohadovat, zda je to to či ono. Zahrňme do svého chápání tolik, kolik jen můžeme: je to duše, srdce, duch člověka, který se vrací sám k sobě; působí to ve všech schopnostech; a je to také skutek, když se vzdeme, aby obviňovalo nebo ospravedlňovalo; aby trestalo člověka strachem a hrůzou nebo aby ho potěšilo radostí a útěchou.

Svědomí je vynikající věc – je nad rozumem a smysly, neboť svědomí je podřízeno Bohu a vždy hledí na Boha. Takže ateista může dokonce úplně potlačit své svědomí, když mu odnímá jeho základ, jímž je pohled na Boha. Svědomí hledí na Boha. Je v člověku umístěno jako Boží zástupce a místodržící. Proto je v tomto ohledu nad rozumem. Rozum říká, že bys to měl dělat: je to hezké, je to věc přijatelná pro lidi, mezi nimiž žiješ a máš s nimi společenství, patří to k tvému postavení člověka, aby ses tak choval, souhlasí to s pravidly a zásadami přirozenosti v tobě. Toto praví rozum a jsou to dobré pohnutky, které vycházejí z rozumu. Ale svědomí jde dál. Je tu Bůh, jemuž se musím zodpovídat; je tu soud – proto dělám to, a nedělám ono. Je to božštější, dokonalejší síla v člověku než jakákoliv jiná – než smysl nebo rozum nebo cokoli dalšího. Bůh ji zasadil do člověka se zcela konkrétním záměrem, proto ve všem hledí na Boha.

Proto název pro svědomí v řečtině a latině znamená „poznání spolu s druhým“, protože je to poznání s Bohem. „Bůh a mé vlastní srdce to vědí. Bůh a mé svědomí,“ jak jsme zvyklí říkat.

Se svědomím jsou spojené tři věci.

1. Je to poznání v souvislosti s nějakým pravidlem – obecným pravidlem. To je u člověka vždy základem svědomí. Existují totiž určitá všeobecná pravidla: Kdo se dopustí vraždy, kdo cizoloží, kdo je rouhač, křivopřísežník, lakomec, zvrácený člověk, „nezdědí Boží království“, jak říká apoštol (1K 6,9). Zde jsou obecná pravidla. Nyní je začne svědomí vztahovat na sebe: „Já jsem takový, a proto nevejdu do nebe.“ Zde tedy svědomí uplatňuje pravidlo. Jedná se tedy o poznání těchto jednotlivostí spolu s obecným pravidlem. A dále...

2. Je to poznání sebe sama – svého vlastního srdce. Víím, co jsem udělal, víím, co dělám a jakým způsobem to dělám, zda pokrytecky, nebo upřímně; víím, co si myslím. A dále...

3. Je to poznání od Boha. Bůh totiž ví, co ví svědomí. On ví, co si člověk myslí nebo co dělá. Svědomí je nade mnou a Bůh je nad svědomím. Svědomí je nade mnou a nade všemi lidmi na světě, neboť je bezprostředně podřízeno Bohu. Svědomí ví víc než svět a Bůh ví tisíckrát víc než svědomí nebo svět. Je to vědění s obecným pravidlem; kde totiž není obecné pravidlo, tam není ani svědomí. Aby to bylo trochu jasnější, všichni mají nějaká pravidla. Ti, kdo nemají Boží slovo, které je nejlepším pravidlem ze všech, mají přesto Slovo zapsané ve svém srdci. Mají ve svých duších přirozený soud: „Jak dosvědčuje jejich svědomí, poněvadž jejich myšlenky je jednou obviňují, jednou hájí“ (Ř 2,15). Mají všeobecné pravidlo: „Nesmíš dělat nic špatného, musíš konat to, co je správné.“

V lidské duši je z podstaty její přirozenosti uložen poklad pravidel. Boží slovo přidává další pravidla – zákon a evangelium. A ta část duše, která uchovává pravidla, se nazývá rozumná, protože uchovává pravidla. Všichni lidé je mají od přirozenosti vryté do duše. Proto byli pohané přesní v uplatňování spravedlnosti, v pravidlech, která měli od přirozenosti vštípená a zasazená do duše.

Protože však kopie Božího obrazu – Boží zákon vepsaný do přirozenosti – byla od pádu značně zastřena, dal Bůh novou kopii

svého zákona, která byla přesnější. Proto měli mít Židé, kteří měli Boží slovo, více soudnosti než pohané, protože měli lepší obecné pravidlo. A nyní, když máme také evangelium, které je ještě dokonalejším pravidlem, měli bychom být ve svém životě o to dokonalejší než oni.

Každý člověk na světě má nějaká svá pravidla. Jestliže lidé hřeší bez zákona, budou souzeni bez zákona (Ř 2,12) podle přirozených zásad. Jestliže hřeší pod vlivem evangelia, budou souzeni podle Slova a evangelia. Svědomí je tedy poznání s pravidlem, poznání konkrétních činů, které jsem vykonal, a poznání s Bohem.

Zkrátka, abychom ještě víc objasnili tyto věci ohledně přirozenosti svědomí, vezte, že Bůh v člověku zřídil soudní tribunál a v člověku je všechno, čím se tento tribunál řídí.

1. Je tady zapisovatel, který si všímá toho, co jsme udělali. Kromě obecného pravidla, neboť to je základem a východiskem všeho, je tu svědomí, které si zapisuje, co přesně jsme udělali. Svědomí si vede deníky. Zaznamenává si všechno. Nezapomíná na nic, i když jsme si mysleli, že ano, dokud se svědomí najednou neprobudilo. Jako v Jeremiášovi 17,1: „Judův hřích je zapsán železným rydlem, je vyryt diamantovým hrotem na tabulku jejich srdce.“ Veškerý jejich důvtip ani jejich mazanost ho nemohou vymazat. Možná na něj na chvíli zapomenou kvůli rozvášněným choutkám nebo kvůli té či oné věci, ale existuje zapisovatel, který ho zaznamenává. Tím zapisovatelem je svědomí.

2. A pak jsou tu svědkové. To jsou výpovědi svědomí. Svědomí dosvědčuje: „Toto jsem udělal, toto jsem neudělal.“

3. Spolu se svědky je tu žalobce. Svědomí obviňuje nebo hájí.

4. Pak je tu soudce. Svědomí je soudce. Zde je jeho soud: „Tohle je dobře, tohle je špatně.“

5. Také je tu vykonavatel trestu. Tím je opět svědomí. Po obvinění a odsouzení následuje trest. První trest je vždy uvnitř člověka, ještě předtím, než se dostane do pekla. Trest svědomí je předzvěstí budoucího soudu. Po špatném činu se okamžitě objevují záblesky pekla. Pohané mohli pozorovat, že Bůh utvořil srdce a rozum tak, že mezi nimi existuje souznění. Všechno, čemu lidé porozuměli, že

je pro ně dobré a příjemné, posílá rozum do srdce a přináší to určité potěšení. Pokud je však rozum zasažen žalostnými věcmi, něčím špatným, pak to na srdce padne, jako to „těžce padlo na srdce Davidovo“ (1S 24,5 KRAL). Srdce raní zármutek kvůli přítomnosti a strach z budoucnosti. Ale v dobrých věcech přináší dobré ospravedlňující svědomí radost v přítomnosti a naději pro budoucnost.

Bůh vložil a zasadil do člověka tento tribunál svědomí. Svědomí je Boží soudní síň, kde Bůh vynáší svůj první rozsudek, kde vyhláší své soudy. A svědomí provádí všechny úkony. Zaznamenává, svědčí, obviňuje, soudí, vykonává – provádí všechno.

Kromě dosvědčování jeho lásky k nám, která nás má zadržet před hříchem, a pak nás ranami dohnat k obrácení a pokání, abychom se odvrátili od svých hříchů k Bohu, je jedním z hlavních cílů svědomí (mezi mnoha ostatními) předběžný soud, který připravuje cestu k věčnému Božímu soudu. Ve svědomí se totiž věci soudí předem. Jakmile Bůh otevře knihu svědomí, poté, co ji její zapisovatel dopíše, budeme mít hodně co do činění s mnoha obviněními a s množstvím svědků, protože naše vlastní svědomí nás bude obviňovat a svědčit proti nám. Budeme tedy, jak říká apoštol, obviňovat sami sebe a odsuzovat sami sebe. Svědomí bude na Boží straně a Bůh bude na straně svědomí. A Bůh ho do nás vložil především kvůli tomu, aby se v den soudu mohl on sám ukázat jako naprosto spravedlivý, když zatratí bezbožné lidi.

Nyní tedy vidíte, jaká je obecně povaha svědomí a proč ho do nás Bůh vložil.

CÍRKEV V DOBĚ KONCE

Ondřej Kutý

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Progresivně-liberální křesťané, kteří začali dominovat evangelikalismu, do církve vnášejí „radosti“ jako např. normalizaci sexuálních hříchů, ženy kazatelky, kritickou rasovou teorii, otevřený teismus, odmítnutí autority Písma a nenávisť k doktríně Kristovy zástupné smířčí oběti. Lidé z Hnutí víry, Novoapoštolské reformace, Bethel church nebo Hillsong a charismatických kruhů obecně, se stále neobtěžovali přečíst si Matouše 7,22–23. Nejbohatším kazatelem na světě je démonem posedlý Keneth Copeland, jak sladká ironie. Na YouTube je tisíce samozvaných proroků, kteří se každoročně předhánějí v tom, kdo pronese v Hospodinově jménu vágnější a rouhavější proroctví.

Svědkové Jehovovi už začali přepočítávat svých zestárlých sto čtyřicet čtyři tisíc svatých do Božího království. Adventisté sedmého dne slintavě ale marně očekávají, až papež konečně jako znamení šelmy prosadí uctívání neděle, zatímco mormoni se stihli nenápadně přejmenovat a byli zcela pohlceni jedním světovým náboženstvím stejně jako charismatické hnutí. Výkladní skříň křesťanství ve světě jsou hnutí s falešným učením, falešným evangeliem a falešným kristem, paráda! Potom tu máme všechny ty předpovědi konců světa a druhých příchodů Krista skrze numerologii, astrologii a symbologii v Písmu, těm jdou pak naproti všichni ti, kdo se vědomě posmívají podobným predikcím, a tak sami naplňují proroctví konce, jakoby snad doba před Kristovým návratem byla alegorií nebo futurologistickým sci-fi.

Pak zde jsou všechny ty „církve“ zaměřené na hledající, které si spletly uctívání v Pánův den s koncertem nebo divadelním vystoupením, a tak jejich „bohoslužby“ více připomínají televizní estrádu, než uctívání Hospodina. Za celý svůj krátký život si nepamatují na tak ohromné celosvětové odpadnutí skrze tolik falešných nauk a učení; dnes především na Západě skrze sociální marxismus, který infiltruje a decimuje

zdánlivě zdravé sbory pod rouškou kritické rasové teorie, která zcela znesvěcuje Kristovo spásné evangelium. Jeden musí opravdu nasadit klapky na uši a strčit hlavu hluboko do písku, aby tyto problémy neviděl.

A že jich není málo a bylo by to ještě na dlouhé povídání: rozvody, zneužívání autority starších, manipulace, nebiblická ortodoxie a ortopraxe, protekce, nepotismus, pragmatismus, zaujatost a přijímání osob, umlčování a odstraňování nepohodlných, ekumenismus, netransparentnost, zametání hříchů pod koberec, neučedníkování, nebiblická ekleziologie a misiologie, celebritismus pastorů a učitelů, přizpůsobování se světu, blud tělesných křesťanů, evangelium bez pokání, nemorálnost mezi členy, očekávání falešných probuzení a obrození, láska k penězům, zbytečné a nesmyslné paracírkevní organizace, obsese konspiracemi, neochota uznat pravdu jistých konspirací, zmatek ohledně eschatologie, zmatek ohledně podřízení se světským autoritám, nedostatečný důraz na evangelizaci a život v posvěcení... a tak dále a dále.

Ano, Kristova nevěsta z celosvětové, obecné a neviditelné Církve je dozajista čistá, panenská a nádherná, amen a amen! To stejné se ale nedá říct o církvi viditelné v místních organizacích, které jsou plné navenek zbožných kozlů, kteří si mezi sebou zvolí člověka s volkální silou a pochybným poznáním Písma, aby je zabavil v necelou hodinu dlouhém představení plném povídaček na vybrané téma.

Je snadné ukazovat na problémy, náročnější je problémy řešit. Proto vám přeji, ať se ve vašem křesťanském a církevním životě nesetkáte se zábranami, které by vám bránily od očisty církve. Přeji vám církev reformovanou a stále se reformující, protože hříšný člověk má neustále tendence deformovat to, co Bůh ve Svém Slovu církvi velice jasně nařídil. A málokdo dokáže ve své pýše uznat svou chybu, vyznat svůj hřích, činit pokání a jít dál; a ne jen zametat věci pod koberec a předstírat, že se jde dál. Takovému jednání Bůh nikdy nepožehnal a nikdy nepožehná.

Díky Bohu za místa, která vedou Boží pod-pastýři, kde je Písmo správně rozdělováno, kde je kázán Kristus ukřižovaný, kde je oslavován Trojjediný Bůh a kde se lidé milují ryzí láskou z Ducha svatého. Bůh žehnej Kristově Církvi! Maranatha!

POKÁNÍ A BOŽÍ SOUDY

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Jsem nesmírně vděčný za to, že Ondra Kutý mi dovolil publikovat jeho postřehy, které se týkají současné církve. Možná je potřeba znovu zdůraznit, že se týká církve v tom široce chápaném slova smyslu, tedy jde o to, „co se nazývá církví“. Mohli bychom totiž trvat také na tom, že Kristova církev, to „co je skutečnou církví“, je opravdu tím, o čem mluví Boží slovo – je to nevěsta, která je posvěcená a očištěná lázní ve Slovu, je „slavná, bez poskvrny, vrásky a čehokoliv podobného, aby byla svatá a bezúhonná“ (Ef 5,26–27). A Boží slovo nás ujišťuje, že taková církev skutečně je v tomto světě. Jak to popisuje Ondra, je obtížné ji hledat v tom širokém proudu toho, co se nazývá církví. Ale přesto tady je. Nemá billboardy kolem silnic ani reklamu v místních novinách, ale má jednotlivce, kteří z celého srdce milují Boha a svého bližního. Ostatně, tedy ten pravý Boží lid, však nakonec nacházíme všude možně – jak v domácích setkáních, která se někdy ani neosmělují nazvat se církví, tak mezi těmi, kteří se setkávají v pronajatých prostorách, aby mohli být spolu a společně oslavovat Boha, tak také v modlitebnách a kostelích „tradičních“ církví. Někde je to více a někde je to méně, ale jedno je zjevné – skutečný Boží lid je věrný Božímu slovu a je charakteristický svou láskou k pravdě, tedy na prvním místě samotnému Pánu Ježíši Kristu a ruku v ruce s tím také Písmu.

Nicméně v Božím slově vidíme, že aby Bůh odhalil, kdo je a kdo není jeho lid, jedná s celým tím celkem, který se otevřeně nazývá Božím lidem, tedy církví. A tento lid vede skrze své soudy k pokání. A princip, který vidíme v Bibli, je v podstatě velmi jednoduchý – kde je pokání, tam nacházíme Boží milost a spolu s ní také Kristovu církev, kde není pokání, tam nacházíme další Boží soudy. Velmi dobře tohle můžeme vidět v knize Leviticus, kde Bůh říká Izraelcům,

kteří právě vyšli z Egypta, jak mají žít v zemi, do které je vede. Mohli bychom namítnout, že dnes tu není starozákonní Izrael a zaslíbená země, a je to opravdu správná námitka, nicméně princip, který můžeme odvodit z tohoto textu, je všeobecně platný a týká se Božího lidu. Všimněte si dobře toho, jak to začíná:

Zřídím si mezi vámi příbytek a nezprotivíte se mi. Budu procházet mezi vámi a budu vám Bohem a vy budete mým lidem. Já jsem Hospodin, váš Bůh, já jsem vás vyvedl z egyptské země, abyste tam nebyli otroky. Rozlámal jsem břevna vašeho jha, abyste mohli chodit zpříma. (Lv 26,11-13)

Tohle není popis starozákonního Izraele. Nikdy to tak v Izraeli nebylo, že Bůh byl uprostřed svého lidu a tento lid se mu nezprotivil. To jsou slova, která platí o lidu nové smlouvy, o lidu, který má nové srdce a miluje Boha i svého bližního. To je lid, který byl skutečně vysvobozen ze svých hříchů, to je lid, který chodí zpříma a neuctívá nikoho jiného, než Pána Ježíše Krista samotného. A Boží slovo pokračuje:

Jestliže mě nebudete poslouchat a nebudete plnit všechny tyto příkazy, jestliže zavrhnete má nařízení a zprotivíte si mé řády, takže nebudete plnit všechny mé příkazy, ale budete porušovat mou smlouvu, pak já vám učiním toto: (Lv 26,14-16a)

Kde je zaslíbení nové smlouvy, tam je také srdce, které je poslušné Bohu (Ez 36,27). Kde je neposlušnost Bohu, tam nedošlo k proměně, kde není touha po poslušnosti Bohu a láska k němu, tam není nová smlouva. Tam přicházejí ke slovu Boží soudy:

Navštívím vás hrůzou, úbytěmi a zimnicí, pohasnou vám oči a budete plni zoufalství. Nadarmo budete sít obilí, snědí je vaši nepřátelé. Postavím se proti vám a budete poraženi svými nepřáteli, a budou nad vámi panovat ti, kdo vás nenávidí, budete utíkat, i když vás nikdo nebude pronásledovat. (Lv 26,16b-17)

Hlad, válka, nepřátelství, podrobení se, nenávisť, strach, úzkost, zbabělost ... Bůh bude stíhat lid, který se nazývá jeho jménem svými soudy – právě tak stíhá Bůh svými soudy také bezbožníky, kteří se

protiví jeho vůli (Ř 1,18nn). A je tady jednoduchá volba – buď bude tento lid činit pokání, nebo budou Boží soudy pokračovat.

Jestliže mě ani potom nebudete poslouchat, budu vás trestat za vaše hříchy ještě sedmkrát víc. Roztříštím vaši pyšnou moc a učiním, že nebe vám bude jako železo a země jako měď. Nadarmo bude spotřebována vaše síla. Země vám nedá svůj výnos a stromoví v zemi neponese ovoce. (Lv 26,18–20)

Všimněte si těch strašných slov „sedmkrát víc“ – to by mělo být opravdu děsivé a mělo by to hýbat naším srdcem. A všimněte si také toho, co je tu popsáno – pýcha, moc, tvrdost, marná snaha, neplodnost navzdory všemu úsilí, těžké a neproniknutelné nebe, které nevyslyší žádnou prosbu a do něhož nepronikne žádná modlitbě ... To jsou další Boží soudy, které postihnout ty, kdo nečiní pokání, kdo se nepokoří pod Hospodinovu ruku, kdo se nechytanou jeho Slova. A znovu je tu další rozcestí:

Jestliže mi i pak budete odporovat a nebudete mě chtít poslouchat, přidám vám sedmkrát víc ran pro vaše hříchy. Pustím na vás polní zvěř. Ta vás připraví o děti, vyhubí váš dobytek a ztenčí vaše řady; vaše cesty zpustnou. (Lv 26,21–22)

Další „sedmkrát víc“ ... Polní zvěř – vlci, lvi, medvědi, a další dravci a spolu s nimi i škůdci (jako myši, krysy, hraboši atd.), kteří se rozmnoží a začnou ničit nejenom úrodu a stáda dobytka, ale začnou být problémem pro lidi samotné. „Vaše cesty zpustnou“ – stanou se nebezpečné, takže na ně nikdo nebude vstupovat – ať už kvůli polní zvěři nebo kvůli jinému nebezpečí. Prostě je přestanete používat.

Jestliže se tím nedáte ode mne napomenout a budete mi dále odporovat, i já se vám budu stavět na odpor a budu vás bít sedmkrát víc za vaše hříchy. Uvedu na vás meč pomsty, aby pomstil porušování smlouvy. Shromáždíte-li se do svých měst, pošlu mezi vás mor a budete vydáni do rukou nepřítelů. Až vám zlomím hůl chleba, bude deset žen pro vás péci chléb v jediné peci a budou vám odvažovat chléb na příděl. Budete jíst, ale nenasytíte se. (Lv 26,23–26)

Už potřetí je tu „sedmkrát víc“ – a co je tu? Meč pomsty, mor, vydání do rukou nepřátel, hlad a přidělový systém, i když bude

něco málo do úst, přece to nenasytí. Co stojí za tím vším? Nedáte-li se napomenout a budete mi dále odporovat ... Je tu trvalý vzdor a není tu žádné pokání. A bude-li to pokračovat?

Jestliže mě ani přesto neuposlechnete a budete mi dále odporovat, i já se vám budu stavět na odpor v rozhořčení a budu vás trestat sedmkrát víc za vaše hříchy. Budete jíst maso svých synů a budete jíst maso svých dcer. Zahladím vaše posvátná návrší a roztrhám vaše kadidlové oltářky, vaše mrtvoly pohodím na mršiny vašich hnusných model a zprotivíte se mi. Obrátím vaše města v trosky, vaše svatyně zpusťím a nepřivoním k libé vůni vašich obětí. Sám zpusťím zemi tak, že nad ní strnou i vaši nepřátelé, kteří se v ní usadí. Vás pak rozptýlím mezi pronárody, vpadnu vám s taseným mečem do zad, takže se vaše země stane pustinou a vaše města se promění v trosky. (Lv 26,27–33)

Boží soudy vedou k naprosté destrukci, kterou máme dobře zobrazenou na starozákonním Izraeli – jak na severním království, tak na jižním. Jedli maso svých dětí, jejich mrtvoly ležely pohozené na troskách jejich model, jejich města byla obrácená v trosky a ostatek byl rozptýlen mezi pronárody. Ten obraz Božího soudu je naprosto devastující a tragický. A pokud budeme číst dál (v. 34–45), uvidíme hloubku Božích soudů, ale spolu s nimi také věčné Boží milosrdenství:

Avšak i když budou v zemi svých nepřátel, nezavrhnou je a nezprotivím si je, jako bych s nimi měl skoncovat a zrušit svou smlouvu s nimi. Já jsem Hospodin, jejich Bůh. Připomenu jim smlouvu s jejich předky, které jsem vyvedl z egyptské země před zraky pronárodů, abych jim byl Bohem, já Hospodin. (Lv 26,44–45)

Významný britský kazatel velšského původu Martyn Lloyd-Jones (1899–1981) ve svých kázáních na proroka Abakuka, která kázal krátce po druhé světové válce, mluví o tom, že „dvě světové války byly nevyhnutelným důsledkem bezbožnosti, která v Evropě převládala více než sto let kvůli lidské pýše a aroganci.“ Tato kázání vyšla tiskem poprvé v roce 1953 pod názvem *From Fear to Faith (Od strachu k víře, vydalo nakladatelství Inter-Varsity Press; výše uvedený*

citát je ze s. 61 z vydání z r. 1973). O sedmdesát let později si můžeme položit otázku, zda se církev z předchozích dob nějak poučila. Jak bude vypadat naše odpověď? Není popis Ondřeje Kutého dostatečně výmluvný? Činila církev pokání? Došlo k návratu k Božímu slovu, k Boží smlouvě, k lásce k Bohu, k lásce k bližním?

Když se podívám na to, co psali o současné církvi probuzení evangeličtí faráři na konci devatenáctého století jako byl Šubrt, Karafiát nebo Šebesta, musím dát za pravdu Lloyd-Jonesovi, protože tito Boží muži jsou zoufalí z úpadku církve ve své době, z liberálního přístupu k Božímu slovu, z nedostatku kázně v církvi, z povrchnosti smýšlení, ze zsvětštění bohoslužby... V roce 1888 Šebesta napsal:

Za současného stavu českého národa není žádná velká naděje, že by opět snadno přijal evangelické učení, protože k tomu necítí žádnou potřebu. Od roku 1848 se navíc tato naděje pouze vytrácí, neboť se národ dál utvrzuje v římských zásadách a už je tam, kde ho kněžstvo vždy chtělo mít – aby pohodlně zdomácněl v Římě, ze zvyku vykonával obřady a o náboženství moc nepřemýšlel. Místo abychom měli vyhlídky, že se staneme evangelickou solí pro celý národ, musíme se spíš vší silou snažit, aby nás tento proud také nepohltil. Kristus je však hlavou své církve, on řídí národy a může zase vše změnit. Proto se nikdy nesmíme vzdát naděje, že bychom mohli náš národ opět získat pro evangelium. Nesmíme se totiž domnívat, že by náš Pán úplně odňal svou milost národu, který pro evangelium tak dlouho a tak mnoho trpěl a bojoval.

Co by asi tento probuzenec, národní buditel a bibliista řekl o dnešní církvi? Co by řekl horlivec Adlof, misionář Clark nebo písmák Balcar? To byli muži, kteří milovali Krista nade všechno a byli ochotni přinášet velké oběti pro jeho jméno.

A jak bychom měli hodnotit z Božího pohledu další vývoj? Čtyřicet let komunistického útlaku, jemuž se církev z velké části podřídila a dalších třicet let svobody, která ale znamenala... Co přesně? Probuzení? Nevypadá to tak. Návrat k Písmu? Obrácení se ke Kristu? Touha po svatosti? Věrnost Bohu a jeho Slovu?

Poslední tři roky ukázaly, že i pro ty, kteří vyznávají Sola Scriptura byla důležitější nařízení vlády než Písmo a ti, kdo tvrdí, že jim

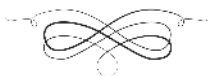

záleží na Solus Christus se raději podřídili ministroví zdravotnictví než Hlavě církve. A i když už vše pominulo, vidíme nějaké pokání? Je tu nějaký zásadní obrat? Návrat k poslušnosti Božímu slovu? Nebo se dál pokračuje v linii, kterou určuje tento svět?

Takže zameteme uplynulé roky pod koberec a budeme se dál tvářit, jako že se nic nestalo? Co to asi bude znamenat ve světle Leviticu 26? Odpověď Písma je velmi jasná.

Nechtěl bych, aby komentář k předchozímu článku skončil úplně depresivně, i když situace rozhodně nijak růžová není. Ale Boží slovo nám říká, že Bůh je milosrdný. Jeho milosrdenství přemáhá soud. Kde se rozhojnil hřích, tam se rozhojnila milost. Ale tato milost je přítomná jenom tam, kde je přítomné pokání, tedy změna mysli, odvrácení se od hříchu k Bohu, odložení hříšného jednání a přijetí Božího pohledu na věc. Bůh ve své Slově stále znovu opakuje, že se dá poznat těm, kteří ho hledají, že odpoví těm, kteří k němu volají, kteří se před ním pokoří, kteří neroztrhnou jenom své roucho, ale své srdce, kteří budou činit pokání a obrátí se k němu.

Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží. (Mt 11,28–30)

KAŽDODENNÍ ZAMYŠLENÍ Z JANOVA EVANGELIA

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. (J1,1)

Co bylo na počátku? A co je vlastně ten počátek, o němž je tady řeč? Je to počátek stvoření? Ale o stvoření se mluví až o dva verše dál – všechno povstalo skrze to slovo (J 1,3). Mělo tedy to Slovo nějaký počátek? Ani o tom zde není řeč. To Slovo bylo na samotném počátku. Tím Slovem se počíná všechno, co je. Toto samotné Slovo je tímto počátkem, je samotnou prvotní příčinou všech věcí, prapůvodcem všeho. Je to věčné Slovo bez jakéhokoliv počátku, Slovo věčně vycházející z Božích úst, trvale plozené Otcem. Tímto Slovem začíná celé stvoření, tímto Slovem začíná evangelium Ježíše Krista. On sám je to Slovo, které se stalo tělem a jemuž patří chvála veškerého stvoření.

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. (J1,1)

Na samotném počátku bylo Slovo. Bůh promluvil. Z Boha vyšlo Slovo. Bůh, který je láska přetékal hojností dobroty a to první, co z něho vždycky vycházelo, bylo Slovo – živé Slovo, které věrně a pravdivě ukazovalo na Boha samotného. Bylo z něj a bylo u něj a bylo jím samotným. Ani zapsané Slovo, Bibli, nemůžeme oddělit od samotného Boha – je to Boží slovo, Boží promluva, živé slovo, které věrně a pravdivě ukazuje na to, kdo je Bůh, jaký je a co dělá. A co teprve toto věčné Slovo, logos, které nám bylo zjeveno. Je září Boží slávy a výrazem Boží podstaty (Žd 1,3). Stačí se podívat na něj, na Pána Ježíše Krista, a vidíme Otce v celé jeho plnosti.

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. (J1,1)

Nejlepší překlad poslední části tohoto verše je „*Bůh byl to slovo*“. Není pochyb o tom, kdo je toto Slovo! Toto Slovo, které se stalo tělem, Pán Ježíš Kristus, byl, je a vždycky bude Bůh. Bůh sám ve své milosti a slávě vstoupil do našeho světa, do světa, který leží ve zlém, do tělesného, hmotného světa, stal se člověkem, aby nám ukázal pravdu o Bohu. To Slovo, které bylo Bohem, které se nám dávalo poznat v mnoha zjeveních v době Starého zákona, se nyní stalo jedinečným tělem. Vešlo do světa

v podobě člověka, aby přebývalo mezi námi. Ve své nekonečné lásce se nám Bůh dává poznat způsobem, který je pro nás naprosto přirozený – Slovo se stává tělem, člověkem a přebývá uprostřed lidí.

To bylo na počátku u Boha. (J 1,2)

První dva verše Janova evangelia jasně vyhlašují, že Ježíš je věčný Bůh. Byl na počátku, Bůh bylo to Slovo, Ježíš, a bylo na počátku u Boha. Toto Slovo bylo věčně s Bohem a u Boha. Je tu nerozlučný a trvalý vztah Otce a Syna. Od počátku byli vždy spolu, v jednotě, v obecenství lásky, v radosti, v plnosti a v pokoji. Toto Slovo věčně vychází z Božích úst – proto Ježíš nikdy nemluvil sám za sebe, ale říkal to, co slyšel od Otce. Proto může tak jasně prohlásit, že „já a Otec jsme jedno“ (J 10,30). Proto může říci, že je v náruči Otce, proto také, kdo vidí Syna, vidí i Otce a kdo má Syna, má i Otce.

Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. (J 1,3)

Když Bůh stvořil viditelný i neviditelný svět, bylo zde jeho Slovo, které bylo u něj a s ním. Bůh řekl, a stalo se. Slovo je vstupní branou, skrze kterou vstoupilo všechno do své existence. Bez něho nepovstalo nic, co je – veškerý stvořený svět má svůj původ v Pánu Ježíši Kristu, v Božském Slovu. Proto Pán všechno předchází a má ve všem prvenství. Proto je větší než cokoliv stvořeného, protože on sám je nestvořený, ale všechno stvořené vzešlo skrze něj, a všechno bylo stvořeno pro něj – pro jeho lásku, pro jeho radost, pro jeho potěšení, pro jeho užitek a k jeho slávě. Proto musí celé stvoření chválit Pána Ježíše Krista, sklánět se před ním a vyznávat, že jenom on je Pán.

V něm byl život a život byl světlo lidí. (J 1,4)

To Slovo bylo živé! Byl v něm život sám o sobě, božský život, věčný život. To Slovo je ten, který později řekne: „Já jsem vzkříšení i život!“ On sám je zdrojem života – nepotřebuje ho odnikud čerpat nebo brát, nikdo mu ho nemůže vzít, protože je původcem života (Sk 3,15) a všem život dává. Stejně jako všechno povstalo skrze to Slovo, tak z něj také má všechno živé svůj život. Toto Slovo, které je živé a v němž je život, je světlem. Protože je životem, je světlem. Pán Ježíš, vtělené Slovo, o sobě řekl, že on je světlo světa. Je nejenom světlem svět, ale také světlem lidí, zdrojem života každého člověka, a tedy také jeho pravým světlem.

© *Spolek Soli Deo Gloria*

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2023